

Indian Opinion

Founded by Mahatma Gandhi in 1903,

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 2—Vol. LIX.

Friday, 20th January, 1961

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

A REVERED NAME IN OUR HISTORY RECALLED

SOME QUERIES ABOUT THE VALLIAMAH TRUST

WE have received the following letter from Mr. Solomon D. Royeppen, of Johannesburg in connection with the Valliamah Trust. The writer was a personal friend of both the late Mahatma Gandhi and the late Mr. H S L. Polak. He was closely associated with these people for many years. He was also well acquainted with the formation of the Valliamah Trust Deed and we publish his letter in the hope that the situation may be resolved in a satisfactory manner and that a revered name in our history might be suitably honoured—Editor "Indian Opinion."

Mr. Royeppen writes:

Since the departure of the late Mahatma Gandhi from the Union in 1914, the name of our beloved sister, Valliamah, who died a martyr during the Passive Resistance Struggle, still remains fresh in memory. And those who suffered imprisonment and are alive have much to think of those two valuable stands which were purchased and donated by the late Mahatma at the request of the Transvaal Indian community, from the Passive Resistance Struggle Funds, which were made available to us by that prominent donor, Ratan Tata of Tata's Mill, India. These stands have since been disposed of without the knowledge of the Transvaal Indian community—the loss of these stands will eventually mean the loss of that precious name Valliamah to the Indian community if they do not investigate and bring to public notice the actual position of the Trust Deed.

According to the Valliamah Trust deed two valuable stands were purchased in the vicinity of Jennings and Malherbe Streets,

MR. ARUN GANDHI'S ADDRESS

OWING to a typographical error Mr. Arun Gandhi's address was not given fully in last week's issue of the *Indian Opinion*. Mr. Gandhi's address is: Mr. Arun Gandhi, Times of India, Dadhabhoy Naoroji Road, Bombay 1. This is Miss Ela Gandhi's (now Mrs. Ela Rangoobin) address in India.

Newtown, Johannesburg. The members of the then British Indian Association, represented by the late Mahatma and the late H. S. L. Polak, selected three trustees: the late Mr. A. M. Cachalia, Chairman; the late Mr. C. K. T. Naidoo, who subsequently resigned; and Mr. H. Kallenbach. After the death of the first trustee there were many changes in the election of trustees and due to lack of funds to meet the rates assessment of the City Treasurer, this unhappy situation forced the trustees to pass their duties to a more responsible body namely, the Transvaal Indian Woman's Association. I was one among those who associated with the Transvaal Woman's Association along with Mr. D. M. Nursoo, when this body came to the rescue and saved "the Valliamah Stands on two occasions from being publicly sold by Auction. These are facts which I am able to substantiate along with one of the surviving trustees, Mrs. Pillay and her daughter, Mrs. Baikum Ghetty, who also took a prominent part in the Transvaal Indian Women's Association. After the latter association had taken full control of the Valliamah Stands, with the consent of the then trustees, a special resolution was adopted at their meeting. Their resolution was to this effect:

"Should any trustee become deceased or resign, the resolution of the Transvaal Indian Women's Association shall be in force and take effect; and hereafter the nomination of a member to the office of Trust shall be made by joint recom-

mendation of the Transvaal Indian Women's Association and the Transvaal Tamil Benefit Society."

This resolution was prepared by the late L. W. Ritch who, on all such matters acted for both Indian Organisations.

Later, while I was conducting an agency office during the years 1940 or thereabout, the late Mrs. Hoernle accompanied by sister Katz approached and asked me for the address of Mr. H. S. L. Polak, whom she wished to contact while in London. She did not however mention to me anything concerning the Valliamah Trust Deed although I had at this time given her a copy of the said Trust Deed at her request. On her return to South Africa, the Valliamah Stands were disposed of at a ridiculous amount and the money, I understand, was placed with a Building Society on fixed deposit. This act, was viewed with mixed feelings by responsible members of the Indian community.

I in turn publicly questioned through the "Indian Opinion" and even criticised the actions of the then Transvaal Indian Congress, only to learn that the decision to dispose of the said stands was authorised by 15 loyal members of this organisation—whether in their individual capacity or in the name of the Congress, I cannot say and the matter still remains a mystery in the minds of the Indian community. However I consulted Mr. P. S. Joshi before his departure for India and with his co-operation along with a few prominent members of the Transvaal Indian Congress, a Committee was formed in the name of Valliamah Trust. In spite of this Committee and to my indignant amazement a certain individual was nominated as trustee without the knowledge of

(Continued on page 14)

Immersion Of Ashes In Holy Rivers

INDIANS living abroad can now arrange for the immersion of the ashes of their dead relatives at the Sangam (confluence) of the holy rivers, Ganga and Yamuna, at Allahabad

The Manav Sewak Samaj of Allahabad have opened a wing to deal with such requests. The Samaj will arrange to immerse the ashes at the Sangam free of cost if they are sent to them by parcel post to the following address:

The Director,
(Dr. Gopal Das Agarwala),
Manav Sewak Samaj,
19 Chowk, G.T. Road,
ALLAHABAD, (INDIA).

India Helps PAK

THE Government of India have despatched medicines and ready made clothing, worth £6,875, for distribution by the Government of East Pakistan to cyclone sufferers in the affected areas.

The Government have also decided to release 1,000 tons of galvanised corrugated iron sheets to the Government of Pakistan for the rebuilding of damaged houses.

Indian Railways have, despite saturation of traffic, agreed to accelerate the movement of 10,000 head of cattle from West Pakistan to East Pakistan in order to make up for the severe damage to the cattle wealth of East Pakistan caused by the cyclone.

The People's Relief Committee of West Bengal have also sent 10,000 units of anti-cholera and anti-typhoid vaccines for cyclone victims.

Indian Opinion

FRIDAY, 20TH JANUARY, 1961

Government Acquires Indian Properties

WHILE the vociferous section of Indian leadership is making a verbal assault on the Indian College and those who have dared to accept appointments as lecturers and to enrol as students, the Government is slowly grinding ahead acquiring Indian properties in a manner which it had neither planned nor foreseen. On Friday, January 6, the Durban evening paper carried an announcement that over two hundred properties in Durban would be put up for sale by public auction on February 6 by the Durban City Council so that it could recover overdue rates on these properties. An examination of the ownership of these properties shows that with a few exceptions all the properties are owned by Indians and that they are in areas for European ownership and occupation. It is obvious that large numbers of Indian people are not in a position to invest any further money in pieces of land which they bought with their life's savings and put up small structures because they know they must lose these properties under the Group Areas Proclamations. So they have simply allowed the properties to go into decay, have failed to pay the rates and are now allowing the Government to step in and collect the properties for almost nothing.

It is a truism that Indian-owned properties in areas proclaimed for European ownership and occupation have no real value. The reason is simple: the European people are not short of land, and land in the best places, and so they are not interested in Indian-owned land in Indian areas. Therefore, when these properties are put up for sale the only bidder is the Group Areas Development Board. The Board virtually collects the property, for nothing. In fact for so little that the Indian owner gets nothing in return for his property. Whatever few pounds is paid by the Board is collected as auctioneer's fees and overdue rates. There is nothing for the owner. In this manner large numbers of Indian-owned properties are passing into the hands of the Government and the Indian people seem to be incapable of doing anything in the matter.

A competent suggestion made by Mr. A. M. Moolla, the president of the South African Indian Organisation, has fallen on deaf ears. Mr. Moolla has suggested that some scheme be worked up jointly by the Indian people to pay the rates on all properties which owners are finding difficulty in maintaining and place every obstacle in the way of the Government getting these properties for a song. The suggestion is an admirable one and we would suggest to Mr. Moolla that he take the lead in this matter. While the properties are being thus lost to the community two other things are happening: the Government is relieved of the odium of making a frontal attack on these properties in terms of the Group Areas Act and the real reason for the loss of the properties is not known and no expose is made of the Government's machinations in the matter.

Some Lessons From Gandhiji's Life

By Sri Prakasa, Governor of Maharashtra State in a broadcast talk over All-India Radio on the occasion of Gandhi Jayanti, October 2, 1960.

MEMORIES, sad and glad, of the country's Freedom struggle of the last four decades and more, would come crowding in the minds of many, with the great and gentle figure of Mahatma Gandhi dominating the scene all the time, on this the 2nd of October, when if the cruel hand of the assassin had not deprived him of life, he would have been just one and ninety years of age.

It was he who saw the light in the midst of the surrounding gloom of the early days of the century; and despite the adverse and menacing circumstances all around, beheld the torch of Freedom that would once again illumine the land. His unerring instinct also told him how the noble object could be attained.

With the strange and certain insight into human nature that he possessed in abundance, he took the masses in his confidence that no leader before him had ever thought it necessary or even feasible to do; and he adopted the outward habits of life for himself that would conform to those of the humble of the land; but still did not deny himself the resources put at man's disposal by the advance of science in post, telegraph, telephone, motor car and the steam engine so that he could proceed towards his goal with steady and assured steps.

The way we regained our liberty looks like a miracle. History shows no precedent of a subject people gaining their freedom in the manner that we have done—gaining it without firing a shot, and continuing to maintain the sincere friendship and goodwill of those from whom we parted.

Though he is no more, his influence lingers; and today nations do not plunge in a global war, even though very often on brink of it, it is because Mahatma Gandhi's teachings still dominate the thoughts of men who now seek solutions of the most difficult problems round a council table in an atmosphere of peace and goodwill, of mutual sympathy and understanding.

It is an unfortunate fact that that we in our country are inclined to be satisfied only by offering obeisance to the great, and feel

we have fulfilled our duty when we have done so.

We do not generally think that it is important and necessary that we should draw for the ordering of our own lives some useful lessons from the lives of our heroes, so that we might also be able to contribute our little bit to the service of our fellowmen.

We seem to think that that is none our business; that as ordinary mortals we have to live in the ordinary way; that great things must be done by great folks alone who must mysteriously appear in our midst from time to time, and to whom we should pay homage when they are with us, and to their memories—their statues and their portraits—when they are no more.

Let us, however, not forget that Mahatma Gandhi was intensely human; and though we cannot all be great as he was, nor do the great things that he did, we can imbibe many of his qualities, so that in our own limited spheres, we might be able to play our fitting part, and be to the people around us what he was to the world at large.

I remember how when beginning to address the Convocation of the Bihar Vidyapith at Patna in 1927, beckoned one of the young boys in front of him to come up to him, and asked him: "What do you want to become in life?"

The fact was that in British days the only Indian to become a Governor, was Lord Sinha; and he was assigned to Bihar.

A Governor in ordinary parlance is known as *Lat*—really a tall pole—and the boy not unnaturally feeling that a Governorship would be a fine distinction for himself, answered: "I want to be a *Lat*."

There was general merriment in the audience; but Gandhiji proceeded: "My boy, I cannot make you the *Lat* of the province—that is not within my power—but I can make you the *Lat* of your village."

That is a good instance of not only the way Mahatma Gandhi's mind worked, but also how every single one of us can be truly

(Continued on page 13)

THE "AFRICAN ASSEMBLY"

By HOMER A. JACK

Writing from United Nations, New York, in "Africa To-day"

IT was inevitable that the 15th U.N. General Assembly would be the "African Assembly." The very day—September 20—the Assembly opened at 3 p.m., an emergency session debating the Congo did not adjourn until 1.12 a.m. During the same day 13 new African states were officially admitted to U.N. membership—followed by Senegal, Mali, and Nigeria a few days later. It was against this dramatic African backdrop that 10 heads of state, 11 prime ministers, and 28 foreign ministers took the podium on the world stage. Some came to squeeze what propaganda juices they could find on any topic, but Africa was foremost in the minds of the major contenders in the cold war, if for no other reason than each of the 16 new African states had a vote in the General Assembly worth no less than U.S. or the U.S.S.R.

The courting of Africa took various forms. President Eisenhower entertained the heads of the new delegations in his suite in the Waldorf-Astoria Hotel. Belatedly, he had them to the White House the day after Premier Khrushchev left for Russia. Khrushchev, himself, invited the African leaders to dinner in the Russian Mission and assiduously attended in New York almost every reception he could find given by an African state. The US Mission tried to make the new African delegations feel permanently at home in New York. On the other hand, Khrushchev reminded them that they were not at home (there were a few racial incidents) and argued that another site for the U.N. (perhaps Moscow) would be more friendly to non-white delegates.

The general debate, lasting from September 22 to October 17, encompassed a number of African topics, six of which can be isolated: the future of the Congo, the end of colonialism, Algeria, Portuguese Africa, economic aid to Africa, and the relation of the cold war to Africa.

The past, present, and future of the Congo was in one form or another mentioned by almost every speaker in the general debate, especially after Mr. Khrushchev set the stage by savagely attacking the Secretary General because of U.N. activities in the Congo. The Western powers gave wholehearted support to the

Homer A Jack, formerly editor of Africa Today, is the Executive Director of the National Committee for a Sane Nuclear Policy.

U.N. and the Secretary General. President Eisenhower told the delegates: "A few nations which wish to prolong strife in the Congo for their own purposes, have directed criticism against the Secretary General 'who has honourably and effectively fulfilled the mandate which he received from the U.N.'" He called the criticism "a direct attack upon the UN itself" and asserted that Dag Hammarskjöld "has earned the support and gratitude of every peace-loving nation." Prime Minister Macmillan likewise observed that "what the U.N. has done in the Congo was timely and should continue."

The leaders of Africa and unaligned countries were generally critical of some aspects of the U.N.'s role in the Congo. For example, President Tito said that UN assistance to the Congo "has not proved to be sufficiently effective, primarily because there have been serious omissions and shortcomings in carrying out the resolutions of the Security Council." President Nasser asked that "matters should be restored to what they were"—meaning an endorsement of Mr. Lumumba. Prime Minister Nehru called on the UN to "help Parliament to meet and function." He urged that "every type of military and semi-military personnel of Belgium should leave the Congo." He also suggested that the Assembly send a delegation to the Congo so members could observe for themselves. Krishna Menon added that the UN should find a way to disengage itself from being a policeman in the Congo. He felt that while it might not always be possible for aid to the Congo to be channelled through the UN, it must be 'above board' so that the Congolese people can settle their own affairs themselves. And Prime Minister Nkrumah warned that hesitation by members of the UN could cause the Congo to develop into "another Korea."

Premier Khrushchev at the time of his major speech to the Assembly released a supplement entitled, "Declaration on the

Grant of Independence to Colonial Countries and Peoples" This 14 page indictment ends with this Christian cum-Marxist doctrine: "The very course of historic development now poses the question of the complete and final elimination of the colonial regime in all its forms and manifestations, not sometime in the distant future, but immediately and unconditionally!" This declaration set the stage for Mr. K's furious battle to enshrine colonialism as an item on the agenda of the plenary session. The U.S. and some other powers wanted the topic to be initially discussed in the first or the fourth committee. But support for this routine consideration of the topic was not in hand, so the U.S. withdrew its objections and the delegations voted unanimously for the item to be discussed by the Assembly as a whole.

With the Algerian war entering its seventh year, and no armistice sight, many speakers referred to this conflict. President Tito gave "welcome and support" to a proposed U.N.-supervised referendum in Algeria. He warned that continuation of the war meant "a legalization of force as a means for suppressing the legitimate aspirations of a people." Mr. Nehru felt "pain and a torment" about the Algerian war and called it "an urgent problem" for the UN. President Sukarno, speaking "from experience," warned that any UN plebiscite on Algeria should not be concerned with independence, since "that has been settled in blood and tears, and there certainly will be an independent Algeria." He wanted the plebiscite to determine the wishes of the people on just "how close and harmonious" relations with France should be.

Representatives of the Provisional Government of Algeria, some on the ministerial level, were extremely active among Assembly delegations. High U.S. State Department officials were "unavailable" to these Algerians, but they had a long conference with Premier Khrushchev) at the time F.L.N. leader Ferhat Abbas

was visiting Moscow) and out of these discussions came virtual de facto recognition of the Provisional Government by Russia

PORTUGUESE AFRICA was often discussed, since it is generally recognized that Angola and Mozambique could become "other Congos." Prime Minister Kwame Nkrumah said that in Portuguese Africa "though it is difficult to believe, the condition of the ordinary African is worse even than it is in the Union of South Africa." Mr. Stephane Tchicelle, Vice-President of the Council of Ministers of the Republic of the Congo (capital, Brazzaville), made a poignant plea for the Africans in Cabinda, a Portuguese enclave on the South Atlantic between the two Republics of the Congo. Tchicelle read a petition from the people of Cabinda which enumerated their great oppression and demanded the withdrawal of the Portuguese and the recognition of the Cabinda as a sovereign people.

The following day in the general debate, Dr. Vasco V. Garin, Permanent Representative from Portugal, felt called upon to delineate "the nature and the spirit" of the Portuguese nation to counteract derogatory and unjust remarks" by other speakers. He asserted that the "fundamental ideal" of Portuguese colonialism was to "spread the ideas of Christianity," and he tried to lay a historical basis for the metropolitan status of Portuguese territories by quoting a 17th century decree that "he who is born and lives in Goa or in Brazil or in Angola is a Portuguese as he who lives and is born in Lisbon." Garin said Portugal's "conscience is clear" about both forced labour and racial discrimination, and asserted that "our borders are open to anyone to come and see in good faith." Unconvinced, many delegations eagerly anticipated debate in the Fourth Committee on the report of the Committee of Six which has listed criteria which may compel Portugal to make regular reports to the UN—as do other colonial powers—on conditions in her territories.

Economic aid to Africa was given high priority by many spokesmen at the UN. President Eisenhower devoted major por-

(Continued on page 15)

TO ATTAIN PURITY OF THE MIND THE GITA RECOMMENDS FARMING

By VINOBA

GYAN-YOGA is within the reach of a very few *sadhaks* or aspirants. For most of us, it is *Karma-yoga* or the path of action, which is open. Though the field of knowledge is vast and unlimited, and compared to knowledge, action is much less effective, yet action cannot be dispensed with altogether. So long as self-realization is not attained, the question of *Karma*, i.e., action, remains. Lord Krishna says that one should engage himself in action as it is better than remaining idle. Thus there is no question of comparison between the efficacy of knowledge and of action. The question of following the path of knowledge or *Gyan* does not arise at all in the early stages of the *sadhana*. For such a beginner it is not possible to decide his course with the help of his knowledge. Apart from a few exceptions the general rule is that purification of mind is attained through righteous action. Evidently, mortals have to indulge in action.

For those who want to attain purity of mind, with the least efforts and in the minimum time, the *Gita* recommends production of food or farming. This advice is meant for all and sundry. *Yajna* should be performed. The meaning of *yajna* is to grow food. *Gita* says that any *yajna* which does not produce food, is a *tamas* or dark *yajna*. Gandhiji has thrown light on the meaning of *yajna*. His interpretation is appropriate. The same meaning has been assigned by the *Vedic rishis* or sages and is also found in the *Upanishads*. Some scholars have interpreted *yajna* differently, but its meaning adopted by Gandhiji is exalted.

Food Production: The Best Form of Worship

To produce food, then, is *yajna*. This is a special privilege of man. It is not open to other beings. They consume food that they collect, but they do not produce. Man differs from animals in as much as it can produce food.

It may be asked as to why farmers who till the soil, do not become pure of heart? Compared to other human beings, farmers are more compassionate and pure, since oneness with God is gradually realized in the process of farming. All the time, a farmer is in the open air, and in

While he was serving a term of imprisonment in 1943 Vinoba gave some discourses on the *Gita* to those who were with him in gaol. The following is a free rendering into English of one of these talks from a hitherto unpublished note prepared by Shri Dwarko Sundarani. It is taken from 'Bhoodan', the weekly organ of the Bhoodan Movement.

the lap of Mother Earth. Regardless of his toil, he considers whatever he gets, as God-sent. *Gita* says that all actions can result in purification of mind provided the fruit of such action is given up. If farming is taken up without attachment to the fruit of labour put in, it is capable of purifying the mind most effectively. Those who do not participate in food production, eat the fruit of evil. The present inequalities and dangers which surround us arise out of the efforts to evade this toil of food production. This toil has been shoved on to some sections of society. *Gita* says that one should repay in the same kind, all the benefits bestowed on oneself by others. Therefore, everyone should actively take part in the toil of food production to greater or lesser extent, since no one can give up food altogether. *Gita* lays down for all, irrespective of one's status in life, or one's profession, to undertake manual labour for growing foodstuffs.

This is not an advice but is a clear directive. If an advice is not followed only the benefit which one would have derived is lost, but no harm results. However, if a directive or duty is evaded positive harm is done and a curse befalls such society. When a doctor asks a patient to take certain medicines and diet for, otherwise he would lose his health, he is not expressing anger but is merely stating a plain fact. Similar is the case with farming.

Most of the inequalities in life have arisen out of our failure to take up manual labour such as farming.

Sanction of Past And Present

How is purification of mind possible if the false notion of high and low persists? If we

do not find a porter at the railway station, we ultimately pick up the baggages ourselves and move off. There should be no sense of shame in doing any form of work which is necessary. One does not lose prestige by doing so. It is wrong to feel that one's dignity is lost by taking to manual labour. This merely shows lack of understanding. Manu has said: "The hands of those who work are always clean." Even though his hands may be covered with dust but the freshness which work brings to his body is there in his hands.

After all dust is not impure. Even modern thinkers accept the value of manual labour. They prescribe various exercises. Such exercises are considered dignified, even though productive manual labour is looked down upon by them. They have devised several ways of taking exercises which are unproductive. Such unproductive exercises create nervous tensions and inflame instincts. Farming provides adequate exercise and does not produce such tensions.

In my opinion judges should work four hours a day in the fields, and devote the rest of their time to judicial work. By doing so they would shed all tensions and would feel more balanced. Their minds would be pure and their judgments be compassionate. They live long.

This would be beneficial both to them and the society.

Labour And Intellect Should Be Distributed Equitably

If 'white collar' workers live in comfort enjoying sensual pleasures and avoid manual labour, they become less discreet with advancing age. Actually as one grows older he should become more discreet and

wise, though enfeebled physically. Lord Krishna had learnt this secret from his preceptor, and therefore, he lived as long as one hundred and twenty years. If all persons take up manual labour, the evils resulting from its excess on some, and its deficiency on others, would be wiped out. The farmers have to shoulder the burden of manual labour all the time. They do not get intellectual exercise and have to suffer for it, while others are engrossed entirely in intellectual work, and do not get physical exercise and as a result of this they wear out fast, and are short lived. Manual and intellectual workers are the two lungs of the society, and unless both are healthy, the society cannot be in a fit state. Everyone must have means for physical as well as mental exercise. Both these things can be achieved by farming and food production.

A 'Must' For Brahmacharya

Farming, while it increases our physical fitness, also contributes to mental alertness, and increases knowledge. It provides adequate opportunities for developing the faculties of observation, analysis, reasoning, and drawing inferences. In fact, all mental faculties receive exercise. This is also what Basic Education aims to provide.

Physical labour is beneficial in controlling desires and sensual pursuits. I have done manual work for twenty years.

I can definitely state that manual work helps curb sensual desires. Whenever my mind wavered towards these sensual pleasures, I increased the time given daily to manual work.

Those who want to follow *brahmacharya*—non-indulgence in sensual pleasures, should work in the fields for an hour or two daily, with pick axe or shovel. A tired man goes to sleep quickly in the evening. To avoid manual exercise for comfort of senses, is sinful. There must be a proper balance between manual and mental work.

If all persons undertake manual work to some extent, all shall get time for intellectual and mental development also, and the present imbalance in

(Continued on page 14)

Some Lessons From Gandhiji's Life

(Continued from page 10)

effective and useful in our own circles if only we sincerely want to be so.

It is indeed a pity that so many of us wanting to play a part on the world stage are not able to achieve even the little that otherwise we could and would and should have done.

If we examine Mahatma Gandhi's life, we shall see that he had himself for long worked in a anonymous manner fulfilling the duties that he had undertaken without caring for any publicity or even for the appreciation of others.

We may say that luck favoured him, and he rose to be a great and magnificent world figure. We cannot all become that—and it is just as well that we cannot—but we can learn from his life the lesson of fulfilling our own tasks properly, and to be of service to our immediate surroundings, whether that leads or does not lead to further recognition.

Let us however not forget that when he took up any work, he applied himself to it with a determination that nothing could shake. Most of us feel disappointed, discouraged frustrated when we meet the least little obstacle—as in inevitable in all work—and give up the struggle blaming for our failure everyone except ourselves. That was not Gandhiji's way. He stuck to his task with an iron indomitable will, and would never give up, whatever befall.

The story of our Freedom struggle is a saga of his unshakable and unshakable Faith—and has not that a lesson for us all for our own lives, however limited the circle of our activities?

Another thing that we can learn from Mahatma Gandhi which can be useful to us in whatever position we may be placed, is hard work.

It is truly said that "genius is only one per cent inspiration while it is ninety-nine per cent perspiration." We cannot gain anything if we are not prepared to work hard—very very hard indeed, Mahatma Gandhi is a great example of this, for his average must have been eighteen hours of solid work from day-to-day.

And there was a method in whatever he did. He knew the value of occasional rest and sleep. He always kept his mind free from worry. He did his tasks in a detached manner, and

left the results on the hands of the gods.

All who knew him and had seen him working, wondered how he could be at his labours so incessantly: speaking or writing; interviewing or negotiating; exhorting or spinning; advising individual men and women on their personal problems or taking decisions on public questions, all the time.

He was also a very responsible person; and when he undertook to do a thing, however small it might be, he would always do it, and nobody had any reason to doubt that he would forget what he had undertaken to do.

Let me give an example. The daughter of a friend of mine was very keen on having Mahatma Gandhi's signature in her autograph book which she had entrusted to me. I gave him her book with a request that he might be pleased to sign it. This was in 1936. He said he signed only in autograph books of hand-made paper. He asked me to leave this book with him, and offered to get an autograph book of hand-made paper prepared for this little girl, and sign on it and send it to me.

This autograph book I had given him in the midst of busy days when he had come for the Congress at Lucknow.

Some weeks later, I received back both the original book, that my friend's daughter had sent through me, as well as a new autograph book of hand-made paper that he had got specially prepared for her, and on which he had duly put his signature!

I do not know how many of us would be as meticulous as he. In small things as in great, everyone could be depend upon him. Not many of us are truly responsible in the real sense of the word. We are all inclined to make promises rather airily, and forget them immediately they are made. That is the cause of a great deal of confusion in our social and economic life, for no one can or does really trust anyone else; and it is time that we learnt this important lesson from Mahatma's life, and followed him rather than worshipped him, both for our own good, and the good of society as a whole.

Mahatma's efficiency was unbounded. He used no expensive chairs or tables, no fashionable pens or inlaid pots for

his work. As he travelled about, his files were tied up in a bundle; but this bundle which he called his office—*daftar*—was a symbol of the perfection of the master's performance.

I remember his asking me to see him at Wardha in 1942 when he wanted me to proceed to Jodhpur on a particularly important and delicate political mission. I had no idea that I was to be entrusted with this task when I was summoned to his presence. As I arrived, he pulled out from this bundle a file, and gave me instructions regarding 'who's who' and 'what's what' in Jodhpur. He put me in the picture in a few minutes, passed the file to me, and before I could protest or say anything, asked me to be off. To my utter amazement, everything turned out exactly as Mahatma had foreseen!

I may add that this was at the time that he was preparing for his "Quit-India" movement when ordinarily he should not have thought of undertaking or asking anyone else to undertake anything else. He however, thought of everything all the time, and did not allow any possible future difficulties in any direction to interfere with any of his many items of activity.

His knowledge of things was remarkable. When I was sent to Pakistan as High Commissioner, he spoke to me with much feeling regarding the condition of Hindus there in the wake of the tragic partition of the country. He said that the million and a half of well-to-do urban folk would all come away from Sind, but that I must take very great care of the two lakhs of the unfortunate peasants of Tharparkar who would be left behind, not knowing what else to do.

I knew no problems of Sind, —I had never heard of Tharparkar and its peasants—when I went there; but the facts were exactly as he had described. The urban population walked away not wanting to remain in Pakistan despite all my pleadings that they should stay on. The Tharparkar peasants, however, would not leave, for they had no other place to go to. They would go only if lands exactly like what they had been used to, could be given to them; and such lands were nowhere available. They remained back, and had been very often in my own thoughts. I may only hope they are well. It was truly amazing that Mahatma Gandhi knew all this.

People have often been surprised at his knowledge of the actual prices of things that were auctioned for his funds at his

public meetings. He seemed to know everything about everything that was in the land. How he acquired all this knowledge and how he was able to retain it, is a mystery that only great men can solve. I am too small a person to think even of approaching the riddle.

Then there was his intense concentration of mind and effort on anything that was immediately in hand. This, I believe, is a characteristic of all persons who are truly great. When they are at some work, they put all their mind and heart in it, and do not think of other things while they are performing it.

I had occasion to be a good deal with him during his tour in Uttar Pradesh in 1929, on the eve of his starting the Salt Satyagraha movement. I was the General Secretary of the then United Provinces Provincial Congress Committee, and as such in-charge of his tour.

He would sit down in the midst of an enthusiastically demonstrating crowd, to write out an article for "Young India." He did not seem to hear or see anything as he put his mind to his work for the moment.

Unfortunately few of us have this very useful and necessary power of concentration. We are very often inclined to think more of other things than the work we are actually doing, and worry over everything, thus spilling our own work and ourselves as well in the bargain.

He could also sleep in impossible conditions; and not even the loud shouts and cheers of large crowds could disturb him as he took his five to ten minutes' nap in moving cars.

Mahatma was punctual to a fault; and however late he might have kept up at night, he would rise at four in the morning for his prayers, even though he may go off for a short nap after performing this important part of his daily routine.

He very carefully fulfilled all his own engagements to the second—keeping no one waiting at any time.

He was very considerate of the needs and comforts of persons around him. He kept close personal relations with all, high and humble alike, who were associated with him in any of his great missions of Freedom economic, social and political. Messages of goodwill on occasions of joy, and of sympathy in moments of sorrow, would be received by persons in distant places to their utter amazement, for ordinarily they could not have even imagined that Mahatma Gandhi would know of their personal joys and sorrows, or would care to take notice of

them.

Thus when my wife died in 1926, there was his telegram of deep sympathy. When my daughter married in 1934, there was his message of felicitations and good wishes. When my father was dangerously ill in 1941, and Government sent me out on parole from jail to look after him, I had his anxious telegrams of enquiry enjoining on me to keep him informed from day to day about the condition of my father's health. Many like me have had reason to be greatly touched by such kind consideration on his part.

To my mind, if we who are humble and have our own struggles to face in our limited spheres of activity and difficult conditions of existence would without unnecessarily breaking our hearts in search of fame, greatness and distinction, perform our tasks properly, never allowing obstacles to dishearten us; be punctual and methodical, ever working hard and in a manner that all with whom we deal, could absolutely be assured that we mean what we say, and that we could be trusted entirely; and if we would deal with our fellowmen with sympathy and keep them attached to ourselves and not abandon them when our own work is done;—we would be able to make our world a very different place to what we find it today.

And if these important lessons are grasped by us from Mahatma Gandhi's life, he certainly would not have lived and died for us in vain.

Today as we celebrate his birthday and recall his memory with reverence and gratitude, let us ponder over these lessons from his life as he actually lived it; and by doing the tasks allotted to us or voluntarily taken up by us in life—domestic, social, professional or public—properly and well, prove ourselves truly worthy of him, and thus actively help to ensure the Freedom of our country that he has left to us a sacred legacy for all time to come.

I.A.F.'s NEW CHIEF

NEW DELHI.—The Government of India have appointed Air Marshal A. M. Engineer, D.F.C., Managing Director of Hindustan Aircraft Ltd., as Chief of Air Staff in succession to the late Air Marshal S. Mukerjee.

A press note issued by the Defence Ministry announcing the appointment, says that Air Marshal Engineer took charge of his office on December 7.

To Attain Purity Of Mind The Gita Recommends Farming

(Continued from page 12)

whilst manual workers lack mental developments, and 'white collar' workers become physically dilapidated, shall be overcome. This can definitely eradicate the prejudices of high and low from the society, and reduce tensions. Farming and dairy-farming should not be left to the uneducated, who cannot do anything else for a living. Under the existing set-up, conditions are constantly deteriorating. The quantity of milk available per capita has very much decreased. In a society of non-vegetarians, special attention must be given to milch-cattle and dairy-farming should be thoroughly organized, so that production of milk and milk-products increases to take the place of non-vegetarian food.

Nature does provide food for all but unless we actively contribute to the labour of food production, the mother nature will be enfeebled, and with the decreasing food production, we shall also be gradually destroyed. Nature is also a Deity. We should worship her through active work, and having satisfied her through such *yajna* we should accept our share of food as *prasad* or the blessings of Nature.

Thus by this active form of worship, we should help the Deities, who in turn shall help us. God helps those who help themselves.

NEHRU ON "BABOO-ISM"

NEW DELHI.—The Prime Minister has warned students against developing a "baboo mentality," and said that it was this mentality which had caused the degradation of the nation.

He was declaring the U.P. Agricultural University at Rudrapur, in the Nainital district.

"Baboos" (clerks), he said, had a job to do, but to think that a man who worked with a pen was superior to one who worked with his hands, was wrong. "It is necessary for the healthy growth of the nation that this mentality is uprooted, crushed and totally eliminated," Mr Nehru added.

The new University is designed to give an integrated education in agriculture, animal husbandry, engineering and basic sciences, and also the humanities, with a functional bias,

Some Queries About The Valliamah Trust

(Continued from front page)

the Indian community. Therefore, under the circumstances the present trustees are not competent to represent the Transvaal Indians for any co-operation whatsoever.

At this point I wish to draw attention to the facts that the Trust Deed was prepared by a leading firm of attorneys the terms and conditions of the Valliamah Trust were for a specific purpose but that purpose was not carried out.

Therefore, in the opinion of the Indian community the alleged sale of the said stands and the appointment of any trustees have become invalid, and in terms of the Deed no trustees can continue to control the trust funds of the Valliamah Trust Fund. In this regard and for the purpose of controlling the Trust Fund a separate deed should be created and entirely new trustees be elected by the Indian community through a recognised Indian Organisation. To further the progress of the existing Trust Fund the present trustees should be declared invalid.

The late Mrs. Hoernle in a

private interview once remarked to me that it was the intention of the present trustees to honour the Valliamah Trust Deed and build a hall for the Indian community as soon as a suitable piece of land was available under the Group Areas Act. Several individuals have enquired from me as to what has happened to the money of the Valliamah Trust. I am unable to say what has become of the Trust money. The trustees operating should be urged to give the Indian community all information. And the funds now standing to the credit of the Transvaal Indian community should be handed to the Transvaal Indian Congress, an organisation which to all intents and purposes represents the Indian community.

Lastly I suggest that a new Trust-Deed be prepared, and new trustees be elected to control the funds of the Valliamah Trust. I state this in the interest of the Indian community that the Trust Fund, after the sale of the Valliamah Stands be an entirely new trust with separate conditions to meet all sections of the Indian community.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Received Shipment of Genuine Fireworks "Kwong Man Lung" Brand. Order Your Requirements Now.

Imported Screw Cap Neck 3 1/2" Diameter Mouth Pickle Jars

	1/2 Gallon	9/6 each	F.O.R.	DURBAN
1	"	12/6	"	"
2	"	20/-	"	"
3	"	35/-	"	"
4	"	45/-	"	"

PACKING EXTRA.

CASH WITH ORDER ONLY.

155-7 WARWICK AVENUE,
P.O. BOX 1250. - DURBAN.

BOOKS FOR SALE

The Bhagavadgita—Radhakrishnan	11	6
Eminent Americans—J. T. Underland	7	6
Christian Missions—M. K. Gandhi	5	0
Selected Letters I—M. K. Gandhi	1	0
Towards New Education—M. K. Gandhi	2	4
Public Finance and our Poverty—J. C. Kumarappa	2	3
What Is Wrong With Indian Economic Life		
—D. V. R. V. Rao	3	0
Christianity Its Economy and Way Of Life		
—J. C. Kumarappa	2	8

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"
P. Bag, Durban, Natal.

The "African Assembly"

(Continued from page 11)

tions of his address to Africa and pledged that the U.S. would accommodate many students from new U.N.-related technical institutes if they were established in Africa. Prime Minister Macmillan revealed the formation of a special Commonwealth Assistance Plan for Africa. And President Tito warned that the new nations have the right to receive economic assistance, not only from the UN, but from individual nations, "whenever they can obtain it, provided no political, economic, or other conditions are attached." He volunteered to "renounce a considerable part of the assistance which (Yugoslavia) has hitherto been receiving through the technical assistance program of the UN in favour of the African countries." President Nasser spoke of the urgency of economic aid, calling "a long wait unbearable to the people," and affirming that those in underdeveloped countries "will not hesitate to accept any unconditional aid offered to them outside the UN." Canadian Prime Minister Diefenbaker announced that Canada would establish an expert bank; a roster of "Canadian experts in various fields ready at short notice to be sent under UN auspices to newly independent states requesting them," Krishna Menon called for a UN levy—a percentage of the national income of countries now totalling at least \$1,300 billion annually—to give the world organization the funds to do the "large and ambitious" tasks facing it.

Even as the cold war intensified at the UN, efforts were made to keep it out of Africa—despite the summertime events in the Congo. President Eisenhower praised neutrality as never before, in the process burying John Foster Dulles' dictum that neutrality is immoral. On the other hand, habits run deep and U.S. Secretary of State Christian Herter responded to Prime Minister Nkrumah's major speech to the Assembly with the comment that the Ghanaian leader was very definitely in the Communist camp. He hardly softened the damage by later revising his statement to read that Nkrumah "marked himself as very definitely leaning toward the Soviet bloc."

There were those who tried to seal Africa off from East-West pressures. President Tito regretted that cold war ent-

into "new hotbeds of strife and war dangers." Prime Minister Diefenbaker also affirmed that "the African continent must not become the focus of an East-West struggle; it must be free from the direct interference of the major powers."

Prime Minister Nkrumah warned the West: "In Africa we judge the great powers not by their words but by their deeds. [We have a right to know which of the great powers support atomic tests on African soil, which of them oppose these tests, and, perhaps more important than everything else in assessing situation, which of the great powers hold African opinion in so little regard that though in their hearts they oppose the French action they are prepared to sacrifice African friendship for the interests of appeasing French pride and ambition." And Irish Minister of Foreign Affairs Frank Aiken urged that central Africa become UN-supervised "areas of law," meaning that nuclear weapons would not be used, military forces should be limited to those required for internal order, and no outside forces should be admitted except those of the United Nations.

THE leaders of the new African countries were seen more than heard during the general debate, but even in the first weeks they were forced to make political choices on agenda issues. Four ballots (on Oct. 8, 10, and 11) may be indicative of the initial political alignment of the new African states. These consisted of votes to uphold the report of the General Committee to keep the problem of seating mainland China off the agenda, to enscribe Tibet and Hungary on the agenda, and to discuss disarmament in the General Assembly rather than in the (Political) Committee. On each of these four issues the two giants in the cold war were opposed. (In each instance, the Republic of the Congo, Leopoldville, did not vote because its delegation was not yet seated.)

On these four questions the 24 African states voted "with" the U.S. four per cent (China) to 37 per cent (disarmament) of the time, whereas, on the same issues, four per cent (Hungary) to 37 per cent (China) of the African states voted "with" Russia. In each instance the percentage of abstentions among the African states was

were 58 per cent in comparison with 22 per cent by the whole Assembly; on Tibet, the ratio was 74 to 36 per cent; on Hungary 87 to 32 per cent; and on disarmament, 54 to 32 per cent. Mali voted identically with the Soviet Union in each case, but no African state voted on all four items as the U.S. did. Seven states, Ethiopia, Ghana, Morocco, Nigeria, Senegal, Sudan and the U.A.R., voted identically with India.

As reflected on these issues, the voting pattern of the African states adds up to a high degree of non-alignment. Yet these early votes may not necessarily be indicative of the voting pattern to emerge as the session continues. And one must separate so-called African issues from non-African issues, for surely the new states will not abstain as frequently on African issues, although they may not be unanimous in their views on them either.

DRY RED CHILLIES

30lbs Nett bag 55/- and 12lbs bag 22/-, also Africans' long handle brooms 20/6 per dozen. Besides these, we also have in stock ground Red Chillies.

Write to:

MAARMANS (Pty) Ltd.
Box 26. Phone 128.
BRITS. Transvaal.

WATCHES, Gents models—25 Jewels, waterproof, shockproof, antimagnetic, unbreakable mainspring, fitted with matching metal expansion straps—price 47/6. As above, but 21 Jewels—43/6. As above, but 17 Jewels—39/6. As above but with self-changing calendar, 17 Jewels—52/6. Also 21 Jewels Calendar—56/6. Other models from 19/6.

LADIES models 25 Jewels, unbreakable mainspring, fitted with magnificent matching expansion bracelets—55/6. As above, but 17 Jewels—47/6.

A. I. AGENCIES, First Floor, No. 104/105, His Majesty's Building, Loft Street, or P.O. Box 9279, Johannesburg. Stocks limited, order immediately.

Phone 835-6786

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

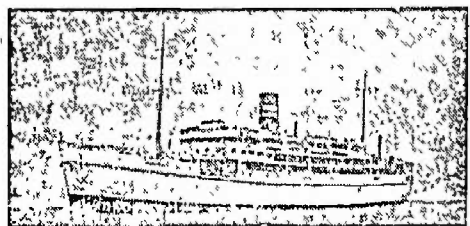
(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

B-I Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S.S. Kampala due 5th Feb.

Sails 10th Feb. 1961

PASSAGE FARE FROM DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	with food	£117-15-0
Second	"	"	£78-10-0
Third Class	with food		£39-15-0
Third Class	without food		£34-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons

(Pty.) Ltd.

390 Pine Street,

Durban.

fifty years ago...

January 1911

AN IMPLIED CONFESSION

(From "The Indian Opinion" January 21, 1911)

THE following editorial comment was made under the heading "An Implied Confession":—

The thanks of the community are due to Mr. Dawad Mahomed for the persistent manner in which he has forced our contemporary, the *Natal Advertiser*, to admit his proposition, by its most eloquent silence on this crucial point, that indentured labour is, in principle, bad, and should, therefore, be stopped for that reason alone. All the *Advertiser's* verbiage on other points is mere surplusage. Even its friend, the "Protector," it is obliged to throw over on the vital matter of the principle and ethics of the system, for the simple reason that the paper cannot very well ignore its own emphatic denunciation of two years ago, whereas the "Protector," stands or falls by the system which serves to keep him in bread and butter, so long as it grinds its victims down to a state of veiled slavery. It is true that the Government of India originally decided to stop facilities for further recruitment by way of reprisals upon South Africa; but we considered at the time, and we still do, that the Indian authorities were afraid to admit the ethical objections to the system of indentured labour. That one of their reasons for their present action is because the South African Government refused to give citizenship rights to time-expired Indians, does not, in our view, greatly remedy the initial defect of their attitude. However that may be, the Indian Government have at last acted, for which we are duly grateful, and the *Advertiser* has to swallow the political pill as best it may. Mr. Dawad Mahomed's argument regarding the actual treatment of the labourers is not in any way vitiated by our contemporary's criticism. He has not admitted that, in practice, the system has improved to the extent alleged by the *Advertiser*; and his point as to the 5 per cent of indentured Indians still holds good, even if these do bring back a few relatives and friends with

them. It means nothing more than that these particular labourers had more than ordinary good treatment in Natal, and the matter cannot well be taken beyond this, even for the sake of rare 20 per cent cargoes of returned Indians, and their friends. We note, incidentally, that the *Advertiser's* unquestioned authority, the "Protector," is careful to refrain from mentioning the rarity of the arrival of such precious freight, as also the effect, upon his proteges and their friends, of the suicides amongst the indentured labourers. On the whole, we think that Mr. Dawad Mahomed has scored a valuable success, for apparently our contemporary regards the indenture system as morally indefensible.

A WORD OF REPROOF

A MEETING of Indians called for the purpose of approaching the Government with a view to securing the introduction of legislation prohibiting the entry of Indian women and children into canteens became a disorderly affair and the *Indian Opinion* commented thus under the heading "A Word of Reproof":—

We cannot allow the temperance meeting, held in Durban, last Monday, to pass without comment. It is easy to understand that there are many people who, whilst they are ardent temperance advocates, disapprove of the proposals advanced by the speakers at the meeting. But all this is no excuse for the boorishness and disorderly conduct displayed by a certain section of the audience. It was plain that many of those present were entirely unacquainted with even the most elementary rules governing the conduct of public meetings, and some few apparently had no idea of how they should behave in public. Indian young men must learn, first, that the ruling of the Chair is absolute and cannot be questioned, even if it be not in accordance with the views of

those who oppose it. Secondly, they must learn that speakers who do not see eye to eye with them, but who are nevertheless in earnest, deserve a quiet and respectful hearing, particularly when they are elderly men who have devoted many years of quiet service to the welfare of the community. There prevailed, the other night, a distinct spirit of discourtesy, disrespect, and flippancy, of which the Colonial-born Indians will, as a body, rightly disapprove, and we regret to think of the unpleasant impression concerning our young men (through the misbehaviour of a few irremediables among them) that was certainly carried away by the European well-wishers who were present; and who, perhaps, were not in a position to discriminate. But we regret still more that the Durban Indians have lost yet another opportunity of undertaking some practical measure for removing a

crying scandal from our midst: That the community will suffer bitterly from this lapse is a self-evident proposition. Meanwhile, we offer our congratulations to the promoters of the meeting for their courage in attempting to secure a hearing for what is evidently, to the immense discredit of the Indian community, an unpopular subject with a large section of it. We trust that they will not be discouraged by their failure, for it is from the spade-work incidental to such failures that success eventually comes.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 33-1654

DIRECT IMPORT FROM INDIA AND PAKISTAN

We have pleasure in announcing the arrival for the Xmas and New Year

LATEST SHIPMENT IN

Agarbattis, Caromboards, Plastic, Rolled Gold, Silver Bangles. Latest Jewellery & Hair Ornaments. Sequins, Diagnostics & Trimmings Muradabadiwares & Fancy Goods

We specially cater for Hawkers and Traders

When Next In Town It Will Pay You To Visit

A. K. HOOSEN & SONS,
IMPORTERS—WHOLESALE

116 Queen St., (HOOSEN'S BLDGS) Durban

Write For Our Price List

Newly Arrived 'Jaico' Books

KASHMIR PRINCESS	25 s.
The Unmarried Widow	4 s.
The Spell Of Aphrodite	4 s.
Some Inner Fury	4 s.
War And Peace	4 s.
The Whirlwind	4 s.
The Voice Of God And Other Stories	4 s.
Kadambari	4 s.
Keeping Fit	4 s.
Nectar In Sieve	4 s.
He Who Rides A Tiger	4 s.

(Postage 6d. Extra)

Obtainable From:

INDIAN OPINION,
P. Bag, Durban.

ઓપિનિયન

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 4d.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.
ભૂતપૂર્વ તંત્રી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી

ત્રિભુવનપતિ ભગવાન શ્રીકૃષ્ણે
રાજસૂય યજ્ઞમાં આવેલા અતિથિ
જોતું પાદપ્રશાલન કયું. હે
સાધકગણ! તમા વાક્યપટુ વેદાંતી-
ઓ! ભગવાન શ્રીકૃષ્ણના આ-
ચરણનું અનુકરણ કરો. આંખો
ઉધારો, સેવા અને પવિત્રતાથી
હૃદયને રંગો.

પુસ્તક પટ્ટ મુ—અંક ૨

તા. ૨૦ જાન્યુઆરી, ૧૯૬૧.

પુસ્તક નકલ પે, ૪

મી. ડાગ સામે રજુ થયેલાં
વિન-ગોરાઓના મુદ્દાઓ

ટેલીફોન નંબરની
બદલી !
ઈન્ડિયન ઓપિનિયન
અને ફ્રીનીક્સ સેટલમેન્ટનો
ટેલીફોન નંબર:
માઉન્ટ એલ્ફોર્ડામ ૩૦ છે.
વ્યવસ્થાપક
ફ્રીનાક્સ સેટલમેન્ટ.

મી. ડાગ હેમરકંઝોલ યુનીયનની યુધ્ધાક્રિયાને આપે તે પહેલાં આફ્રિકન નેતા. ઓ લેમાં મળ્યાં હતાં, અને તેઓએ યુનીયન સરકારના એક્સટર્નલ એફફર્સના અમલદાર ઉપર અરજ કરી હતી કે મી. ડાગ આફ્રિકન નેતાઓને મળે. એ અરજનો કંઈ પણ જવાબ મળ્યો નહિ. કેવળ એક એક્સટર્નલ એફફર્સ ખાતાના અમલદાર એટલું જોવા કે “મી. ડાગ કોઈના ઠેકી નથી, તેઓ જેને મળવાની ઇચ્છા રાખે તેઓને મળી શકશે.”

અંદર પેલો ખરડો અને એક પત્ર હતો, તે મી. ડાગને આપ્યો.

એ ખરડામાં એવી વિનંતી પ્રદર્શિત કરવામાં આવી હતી કે મી. ડાગે સીકેયોરીટી કાઉન્સિલને જણાવવું કે, “આ દેશની વધુમતિ એવી ઇચ્છા અને આશા રાખે છે કે અમારા ખરા લોકશાહી રાજ્ય તરફની લડતમાં સીકેયોરીટી કાઉન્સિલ મદદ કરવી.” આ ઉપરાંત એ ખરડામાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે મી. ડાગ નીચેની વસ્તુઓ નહિ કરે તો એમની આ દેશની યુધ્ધાક્રિયા એક ભવાડાસમ

જ્યારે એક બાઈ મી. ડાગને મળવાની બેટપટ ચાલતી હતી, ત્યારે સરકાર મી. ડાગ ન્યારે આપે લારે વિરોધના દેખાવો નહિ થાય એવો પ્રતિબંધ કરી હતી. વિમાન પાન સમટસ વિમાનગૃહ ઉપર ઉતરવાને મદલે વોટર ક્લબ વિમાનગૃહે ઉતર્યું. છેલ્લે ધડિએ આ વ્યવસ્થા ચર્ચ હતી. પરંતુ ત્યજે ડોરિસ તા કાર્યકરો કંઈ ઉલ્લેખ ન હતાં. નેવા મી. ડાગ પોતાના નિવાસ સ્થાને આવ્યાં કે ચાંત દેખાતાં ટોળામાં સજવળાટ થવા લાગ્યો. એક પછી એક લાં ઉભેલાં, પોતાના ઠોટ નીચેથી અને રકટસં નીચેથી વાવટાં અને પ્લેકાર્ડો ઠાડી પોતાનો વિરોધ દર્શાવવા લાગ્યાં. આ પ્લેકાર્ડો ઉપર અંગ્રેજીમાં લખ્યું હતું:

પાડી. હાર પછી પાછળ ચાલતાં એક સંસ્કારી અમલદારે મી. કોઝીને એક બાઈ ધકકો મારી અંદર મી. ડાગ પાછળ ગયા. પરંતુ મી. ડાગ અમીના કાલ્લીયાએ હાર પહેરાવવા માટે પરવાનગી માંગી, અને તે મળતાં તેઓ અંદર ગયા અને એજ હારની

“અમારા પોલીસ રાજ્યમાં બંધે પધારો!” “યુનોના દરાવનો અમલ કરો” “ડાગ પોન્ડોલેન્ડનો યુધ્ધાક્રિયા થયો!” “ડાગ અમારા નેતાઓને મળો.” “ડાગ ચીફ હુયુલીને મળો!” “ડાગ મી. નામકરને મળો!”
આના પ્લેકાર્ડો લઈ લેકો ઉભેલાં હતાં તેમાં દરેક કોમના માણસો હતાં. એક પોલીસ અમલદાર તે વખતે જેવું મોલ્યો હોવાનું કહેવાય છે કે “Nee, vandag is nie die dag vir slaan nie.” (No, today is not the day to hit.) એનો અર્થ એ થાય કે આજનો દિવસ માર મારવાનો નથી.
ડા. એ. પી. કોઝી ઠાંસવાલ ઇન્ડિયન ડેરિસના ખબરની એક ખરડો આપવા માટે મી. ડાગના ડોલક તરફ ગયા, પરંતુ મી. ડાગે તે ખરડો લેવા ના

તમારું લવાજમ હજુ બાકી છે ?
જો બાઈ હોય તો આને જ મોકલી આપોને! લણા બાઈ બેનોના લવાજમો આવી ગયાં છે, તેનાથી અત્યાર સુધી તે હમારું માઈડ જેમ તેમ મળ્યું છે, પરંતુ આપના નેવા ને થોડા બાકી રહી ગયા હોય છે, તેઓ ને હવે જલ્દી નહિ મોકલશે તો હમારી સ્થિતિ કંદોડી ચર્ચ જશે. છાપા માટે કામળ, સાહી, રેપ્ચ અને કામ કરનારાઓના પગારો એ બધું દર મહીને ચુકવવાનું હોય છે અને હવે સીલક કરી રહી નથી! શું થાય? બીજો કોઈ ઇલાજ રહ્યો નથી, માટે જ આપને આગ્રહ જરી વિનંતિ કરવામાં આવે છે કે, આને જ તમારું લવાજમ મોકલી આપો અને હમારી ચુકંદોડી દુર કરો.
આ દેશમાં મહાત્મા ગાંધીજીના સત્ય અહિંસા, સમાનતા, સ્વતંત્રતા, વિચેરેના અણુમોલક સંદેશો આજના આશંત વખતમાં, એમના જ પ્રિય પત્ર “ઈન્ડિયન ઓપિનિયન” મારફતે ઘેરે ઘેરે પહોંચતા રહે તે માટે લણા બાઈ બેનો, દર વર્ષની શરૂઆતમાં જ પોતાના અને મીત્રોના લવાજમો આગળથી મોકલી આપી પુ. બાપુ પ્રવેશનાં કાર્યાં ગ્રેમ અને લાગણી ખતાવી રહ્યાં છે, અને એ રીતે પુ. બાપુનું આ દેશમાં શરૂ કરેલું અને અખંડ રીતે ચાલુ રહેલું આ નિરંચાયું માનવસેવાના કાર્યાં સુંદર મદદ કરી રહ્યાં છે.
માટે તમે પણ આજથી નિષ્કલ્પ જ કરી નાખો અને વરસની શરૂઆત માં જ લવાજમ મોકલી દહને હમારાં કાર્યાં સહેલું અને સરળ કરી આપો કે જેથી પુરા ઉત્સાહથી હમે પણ પુ. બાપુનો આ દેશના સેવાયજ્ઞ જન-કૃપ્યાથી માટે ચાલુ રાખી શકીએ.
આશા છે હવે પછી ઢીલ નહિ કરશે કારણકે, આપની સહેજ આગળથી આવાં કોમતી લોકહીતકારી કાર્યાં ધણું જ ખમવું પડે છે.
વ્યવસ્થાપકો
“ઈન્ડિયન ઓપિનિયન.”

જણાશે.
● મી. ડાગે પોન્ડોલેન્ડની યુધ્ધાક્રિયા લેવી અને સરકાર કંદોડી ધારાના સમયમાં પોલીસ, લશ્કર અને તોળાણ ની મદદથી કહેવાતી “સેલ્ફ ગવર્નમેન્ટ” નો અમલ ફવી રીતે કરે છે તે બોલું.
● મી. ડાગે ચીફ હુયુલી અને બીજા આફ્રિકન નેતાઓ જેઓએ ‘આફ્રિકન સમ્પ્રીટ રોલ્સ’માં ભાગ લીધો હતો તેઓને મળવું, જેથી મી. ડાગ આફ્રિકનોનો ખરો મત જાણી શકે.

● મી. ડાગે એ સમગ્ર લેવું બેઠકે કે દક્ષિણ આફ્રિકા એ એક લવાજમ છે અને એ અને ત્યારે લણા કંદોડી, જેનાથી વિષયની શાંતિમાં મોટો બંધ પડશે.
આટલી વસ્તુઓ બે મી. ડાગ નહિ કરે તો તેમની આ દેશની યુધ્ધાક્રિયા નકામી ગણાશે.
કેપ ટાઉનમાં પણ લોકો મી. ડાગના પ્રવાસ ‘બેજાએ પ્લેકાર્ડો લઈ પોતાની લાગણીઓ પ્રદર્શિત કરી હતી. કેપ ટાઉનમાં ન્યારે ડેરિસના નેતાઓ મી. ડાગને મળવા થયાં, ત્યારે સ્પેશીયલ આન્યના અમલદારોએ ખરપકડની ધમકી તેઓને આપી હતી. માર માણસોની ઓ ટોળા, માઉન્ટ નેલ્સન હોટલ ન્યાં મી. ડાગનો નિવાસ હતો ત્યાં તેમને મળવા ગયા. આ ટોળા માં મી. આર સપટેમ્બર, મી. ન્યોર્વ પીકે, મી. જોન્સન ન્વેલા અને મી. ક્યાપન બન્ટીમ હતાં. મી. બન્ટીમને કહેવામાં આવ્યું કે ને તેઓ અંદર પ્રવેશ કરશે તો ગેરકાયદેસર પ્રવેશ માટે તેઓને અટકાવમાં લેવામાં આવશે. (અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૧૨)

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૦ જાન્યુઆરી, ૧૯૬૧.

સરકારના હસ્તે હિંદી મિલકતો

જ્યોત્સના દે ઘોંઘાટ કરનારી હિંદી નેતાગીરી સુખવાણીથી હિંદી ક્રામી ક્રાંતિ અને ત્યાં અધ્યાપક તરીકેની નિમણૂક સ્વીકારનાર, તે ઉપરાંત ત્યાં વિદ્યાર્થી તરીકે જગ્યા મેળવનાર ઉપર શબ્દોનો મારો ચલાવી રહી છે; ત્યારે સરકાર ન ધારેલી, ન ચોક્કસ રીતે હિંદીઓની મિલકત પચાવતી જાય છે. જાન્યુઆરી ની ૬ઠ્ઠી તારીકે, સાંજના વર્તમાન પત્રમાં એક જાહેરાત આવી હતી કે લગભગ ૨૦૦ ઉપર મિલકતો ઉપર કર નહિ ભરાયાથી તે ૬ઠ્ઠી ફેબ્રુઆરીએ હરાજમાં જશે. આ મિલકતોની તપાસ કરતાં જણાય છે કે શ્રેણીક મિલકતો સિવાય ખાકીની બધી યુરોપીયન વિસ્તારમાં આવેલી હિંદી માલીકીની મિલકતો છે. એ તો દેખીતું છે કે હિંદીઓ જીવન ભરની કમાણી પછી જે મિલકતો લીધી છે તે ગરૂપ એરીયાના કાયદાથી જવા બેઠી છે, અને એથીજ તેઓ વધુ પૈસા એ મિલકતો ઉપર ખરચવા તઈયાર નથી. આજ કારણેને લઈ તેઓએ મિલકતોને કર બંધો વિના સડવા લીધી. હવે સરકાર એ મિલકતો પચાવી પાડવા આગળ આવી છે.

યુરોપીયન વિસ્તાર બહાર થયેલાં ભાગોમાંની હિંદી મિલકતો ની કંઈ કિંમત નથી એ એક મહા સત્ય છે. એનું કારણ સાદું છે: યુરોપીયનોને જમીનની કમી નથી, અને જે છે તે પણ સારા માં સારી; એથી જ્યારે હિંદી મિલકતો હરાજમાં જાય છે ત્યારે “ગરૂપ એરીયા ડેવલપમેન્ટ બોર્ડ” સિવાય બીજા કોઈ એ ખરીદતું નથી; અને આખરે બોર્ડને એ સસ્તામાં સસ્તું મળે છે. એ મિલકત એટલી સસ્તી વેગાય છે કે હિંદી માલીકને એમાંથી કંઈજ મળતું નથી. જે થોડા પૈસાં બોર્ડ આપે છે તે હરાજ કરનારાની પૈ અને કર ભરવામાં ચાલ્યાં જાય છે. માલીકને એમાંથી કંઈ મળતું નથી. આ રીતે ઘણી હિંદી માલીકીની મિલકતો સરકારના હસ્તે જાય છે, અને હિંદીઓ કંઈ પણ કરી શકતા નથી.

સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડિયન ઓરગનાઇઝેશન ના પ્રમુખ મી. એ. એમ. સુલ્લાં તરફથી એક સરસ સૂચના યઈ હતી, પરંતુ તે બહાર કાન ઉપર પડી. તેઓએ એવી સૂચના કરી હતી કે હિંદી ઓએ સહકારથી એવી યોજના કરવી જોઈએ કે જે માલીકથી કર નહિ ભરાય તેઓના કર વારી એ મિલકત સરકારના હસ્તે સસ્તામાં જતી રોકવા માટે દરેક જાતની અંતરાયો નાંખવી. આ યોજના પ્રશંસનીય છે અને અમે ઇચ્છીએ છીએ કે મી. સુલ્લાં એવી શરૂઆત કરે. જ્યારે મિલકતો આવી રીતે સુમાવાઈ છે ત્યારે જે વસ્તુઓ બને છે:—એક તો સરકારને ગરૂપ એરીયાના કાયદા હેઠળ આ મિલકત મેળવવા માટે ખરો સામનો કરવો પડતો નથી અને એ કોષ્ટક રહિત રહે છે; અને આ રીતે એની પ્રપંચ જાળ પણ ઠંકાઈ રહે છે.

પવિત્ર સંગમમાં અસ્તિ પદ્મશવવાની વ્યવસ્થા

પરદેશમાં રહેતાં હોંડોને જેઓને અંગ-જનુનાના સંગમમાં અસ્તિ પદ્મશવવાનો લાભ મળતો નથી, તેઓ માટે આ અંતિમક્રીયા કરવા માટેનું સેવાભાવી કાર્ય અલ્લાહવાદની શ્રી માનવ સેવક સમાજે ઉપાડી લીધું છે. શ્રી માનવસેવક સમાજે આવા સેવાભાવી કાર્ય માટે અલ્લાહવાદમાં એક જોડિસ ખોલી છે. સમાજ પરદેશમાં રહેતાં હોંડોને માટે આ અંતિમક્રીયા મળત કરી આપશે. સમાજ પાસે આ લાભ લેનારાઓએ પાસંલ પોસ્ટરથી ૧૫૫ મોકલવાની વ્યવસ્થા નીચેના શીરનામે કરવી.
 ધી. ડાઇરેક્ટર, (ડો. ગોપાલકૃષ્ણ અમરવાલા) માનવ સેવક સમાજ
 ૧૬ એક ઇ. ડી. રોડ, અલ્લાહાબાદ, ઇન્ડિયા.

આપણે ચેતીએ

(નવલલાહ શાહ)

દોઢેક માસથી ભારતમાં આવી અહીં આમડાંમાં રહેતા, એક વિદેશી મેનની સાથેની વાતોમાં તેમને જે પુછ્યું, ‘અહીંના જીવન અંગે તમારો શો અનુભવ છે?’

અને તેમણે કહ્યું: ‘યુરોપમાં જે અહીંના જેવા નિર્દોષ ચહેરા કદી જોવા નથી થોડા દિવસ પહેલાં હું જેમને ત્યાં ઉતરી છું ત્યાં એક સત્તરેક વર્ષનો જીવાન જાણ્યો. એ રાવણ હસ્થા ઉપર ગીત ખાતો હતો. અડધો પોષ્ટો કલાક સુધી તેણે મન મેલીને ગીતો ગાયાં. એ ગીતો હું સ્મરજતી ન હતી. પણ એના ચહેરામાં જે જે સહજ સંવેદન જોયું, જે નિર્દોષતા જોઈ તે મને કયાંય જોવા નથી ગળા. અંતમાં તે હસી પડ્યાં.

‘એમ કહું તો ચાલે કે એ નિર્દોષ સરળ ચહેરાના દર્શનથી અહીં આવવાનો મારો સોળ હળર શીર્ષક નેટલો બધોજ ખર્ચ વસુલ છે. હું કદી એ જુલ્હી શકીય નહિ.’

એ બદેન જ્યારે આ કહી રહ્યાં હતાં ત્યારે મને યતું હતું કે આપણા દેશમાં ગીતો ગાતાં બાળકોના ચહેરા માં જેવું એમણે શું જોયું હશે? હજી ના ઉગાથમાંથી ઉડતા સંવેદનને ઝીલી ને તે બાપા અને દાવબાવ દ્વારા વ્યક્ત કરવા મથી રહ્યાં હતાં. આજળ ચાલતાં તેમજ કહ્યું: ‘અમે પશ્ચિમના લોકો ઓલોગીકરણમાં એટલાં આજળ વધી રહ્યાં છીએ અને અમારાં જીવન એટલાં ભૌતિકવાદી યજ રહ્યાં છે કે અમારાં મન તકંબુદિથીજ કામ કરે છે. આંતરચેતનાનો અમોને સ્પર્શ પણ થતો નથી. અને તેથી ત્યાંનું આપણે જીવન પ્રુથ સમજાડખમ્મું અને વેલવપુથ્યું હોવા છતાં તે ઉપરછંદ્દ છે, અમોને આવા સરળ અને આડંબર વખરના જીવનની કલ્પના જ આવી શકતી નથી. ત્યાંના બધા જ ચહેરા અને દાવબાવ જણે બનાવડી હોય જેવુંજ લાગે અને આનો કોઈ જ ઉપાખ અમોને દેખાતો નથી. અમે શોધી શકીશું કે કેમ એ પણ પ્રશ્ન છે. ખરેખર અહીંના ઝુંપડાંઓમાં જે મરીથી જોઈ છે પણ જીવનની જે આ બાજુ જોઈ છે તે જ ભારતની મોટી યુદ્ધ છે.

એમની આ વાતો સાંભળી એક રીતે આનંદ થયો. પણ સાથે ને સાથે જ વિચાર આવ્યો કે, જીવનની આ સહજ શૂનિકા દેશમાં પુરંજડે આવી રહેલા ઓલોગીકરણ અને પાંચ સમવડાની અંખનામાં અટવાઈ તો નહીં જાય ને? હવેલાં દશ બાર

વર્ષમાં આપણા દેશના વિકસતા જીવન ઉપર નજર-કરીશું જરા ઉડા ઉતરી ડોકિયું કરીશું તો જે વસ્તુ એક વિદેશી વાત્રીને ગ્રુખ કરે તે આપણે કડપથી સુમાવી નથી રચા? કદાચ ઓલોગી. કરણને પરિણામે આપણે દેશને માટે અનેક સમવડો ઉભા કરી શકીએ. પણ જીવનને માટે આ જે પાયાની વાત છે તે જોવાઈ યજ તો? આને પશ્ચિમની સમ્પત્તા જે સુમાવી બેઠી છે, જેના વખર અને જીવનમાં ખાલીપણું લાગે છે તે વસ્તુ તરફ આંખળાં હોટ કાઠી આપણે શું મંથીરે જુલ તો નથી કરી બેસવાનાને!

એનો અર્થ એ નથી કે જીવનને દરિદ્રતામાં સમળવા દેવું. એનો અર્થ એ નથી કે વિજ્ઞાનની સહાયથી માણસે આને કુદરતી બળે ઉપર જે કમળો જમાવ્યો છે અને કુદરતની શક્તિઓને નાથીને માણસના જીવનને બધું કંઈ છે તે જતું કરવું. પણ એ ‘બધીજ સમવડો મેળવવા જતા જીવનનું જે સારસુત:તરુ છે તે જે સુકીશું તો બધું મેળવીને આપણે કંઈજ નહીં મેળવું હોય; અથવા બધું બધું સુમાવી સુકયા હોઈશું.

એટલે આજની આપણી વિશ્વની જડીલમાં જડીલ સમસ્યા હોય તો તે આ છે. વિજ્ઞાન શક્તિની સહાયથી જીવનને સખર કરવું કે ચેતનાશક્તિથી જીવનને ભરી દેવું? આપણે એમ વસ્તુને જતી કરીને જીવી શકી એમ નથી. વિજ્ઞાનના આશિર્વાદને આપણે જતા કરવાના કહીએ તો પણ જમત જતું કરવાનું નથી. એટલે જ વિવિધ દિશાઓમાં વેરાઈ જતી આપણી ચેત ના શક્તિને એકાગ્ર કરી આપણે વિજ્ઞાનનાં આશિર્વાદોથી ઉપર ઉઠવાના કામે લાગવાનું છે. જે એમાં સફળ થઈશું તો વિજ્ઞાનની શોધો આપણે માટે જીવન ત્રેરક બનશે; જીવનકેન્દ્રમાં રહેશે, અને સમવડો માત્ર સાધન બનશે.

આ શૂનિકા આપણે લાવી શકીશું તો જ આપણી કલ્પનાનું માનવજીવન વિકસશે. તો જ સંસ્કૃતિનાં ઉભાં મુદ્દો વિશ્વથી નીવડશે. નહીં તો આજના ઘોડાપુરમાં આપણે સો અને આખીએ માનવજીવ તણાઈ જવાની છે. જે પુરના તરંગો પર નામતા તણાપલા જેવા આપણા જીવનની વારતવમાં કથી જ ક્રીંમત નહીં રહે. પશ્ચિમના અનુભવોથી આપણે ચેતીએ. અને નવું પ્રસ્થાન કરતાં પહેલાં વધારે ઉગાથથી વિચાર કરી આજળ વધીએ. વિશ્વવાત્સલ્યમાંથી.

આપણે હવે અંતરીક્ષ યુગમાં પ્રવેશી

ચૂક્યા છીએ

લેખક : શ્રી કેલ્સોવ

અખબારોમાં અને સોશિયલ સાયન્સ અંતરીક્ષ પ્રવાસ પ્રુથ મર્યાદ રહ્યો છે. અત્યારે ક્રમનેક રોહિટો પૃથ્વીથી લાખો માઇલ દુર અંતરીક્ષમાં ધુમી રહ્યા છે. આ રોહિટો શા માટે મોકલવામાં આવે છે? માનવીને મુજબતા કયા અણુકોષ પ્રોપર્ટીઓને કોઈ મેળવવા માટે આ રોહિટો મોકલવામાં આવે છે! એની સરળ અને વિશદ ચર્ચા આ લેખમાં એક અગેવન સોવીયેટ વૈજ્ઞાનિક કરે છે. લેખક ખતાવે છે કે અંતરીક્ષની ખોલ દારા ને માહિતી આપણને રહી છે એનો ઉપયોગ અત્યારે કરવામાં આવશે, ત્યારે એથી માનવ-જીવનમાં એક મહાન પરિવર્તન આવશે.

આપણે હવે અંતરીક્ષ યુગમાં પ્રવેશી ચૂક્યા છીએ. સોવિયેટ સંઘે અત્યાર સુધીમાં સંખ્યાબંધ ફૂનિમ ઉપગ્રહો તથા રોહિટો અંતરીક્ષમાં મોકલ્યાં છે. ટુક સમયમાં જ માનવી પોતે પણ અંતરીક્ષના પ્રવાસે ઉપડશે.

ગ્રાઇ પૂછશે અંતરીક્ષની ખોલ માટે આટલી ધમ્મલ અને મર્યામત્યુ કરવાની શી જરૂર છે? એક/એક રોહિટ પાછળ લાખો અને કરોડો રૂપિયા ખર્ચવાની શી જરૂર છે? એવા વૈજ્ઞાનિક તુક્ષ્ણોથી માનવજાતને શો લાભ છે?

સૌથી વધુ ઉપયોગી વિજ્ઞાન
આ બધા પ્રશ્નોનો જવાબ એ છે કે અંતરીક્ષની ખોલ એ કાંઈ વૈજ્ઞાનિકો નો તુક્ષ્ણ નથી. ખીલું ગ્રાઇ પણ વિજ્ઞાન માનવજાતને નેટલું ઉપયોગી છે, એથી અંતરીક્ષનું વિજ્ઞાન વધુ ઉપયોગી થશે, એમ કહીએ તો એમાં જરાય અતિશયોક્તિ નથી.

આપણી પૃથ્વીનો જ દાખલો લો. માનો મા ન માનો આપણે આપણી પૃથ્વી વિષે નેટલું જાણવું એક એવો એવો પ્રમાણમાં ઘણું એણે જાણ્યું છે છીએ.

દા. ત. પૃથ્વીનો ચોક્કસ આકાર શો છે, એની બીરમાં જુદી જુદી જગ્યા એ કયા કયા પદાર્થો પડ્યા છે, અને લાંબા કાળ પ્રક્રિયાઓ ચાલી રહી છે એવા અનેક પ્રશ્નો અંગે આપણા વૈજ્ઞાનિકો હજી ઘણું અધારામાં છે. એટલે આપણે કહી શકીએ છીએ કે આ પૃથ્વીના ચોક્કસ નકશાઓ બનાવી શકતા નથી. ખનિજોની શોધ કરવા માટે આપણાં ધરતરશાસ્ત્રીઓ હજી જે આંધળાની જેમ આમથી તેમ ભટકે છે, અને કંઈ ધરીએ કયાં ધરતીકંપ થશે એ અંગે આપણે કંઈ આંખાહી કરી શકતા નથી.

હવામાનની આગાહી

એવો જ એક બીજો પ્રશ્ન વિચારીએ, વરસાદ ક્યારે પડશે, કયાં પડશે, એ અંગે આપણે ગ્રાઇ ચોક્કસ આગાહી કરી શકતા નથી. વાવગોળ પણ કયાં અને ક્યારે થશે એ પણ આપણે કહી શકતા નથી. પૃથ્વીના વાતાવરણમાં ઉપલા થરોમાં સૂર્યનાં કિરણો તથા અંતરીક્ષનાં ખીલું કિરણોનો બ્યારે અને જેવા પ્રપાત થાય છે એ પ્રમાણે આપણી પૃથ્વી ઉપર અમુક ભતની આંખોહવા સર્જાય છે. એટલે જો વરસાદ, વાવગોળ, હિમ, ઠંડી ગરમીનાં મોળ વગેરેની આગાહી કરવી હોય તો આપણે પૃથ્વીના વાતાવરણના ઉપલા થરોનો તેમ જ અંતરીક્ષમાં ચાલતા સંખ્યાબંધ પ્રકારનાં કિરણોત્સર્ગોનો અભ્યાસ કરવો અત્યંત જરૂરી છે. એમનો અભ્યાસ કરવા માટે યોગ્ય પ્રકારનાં યાન-સાધનો લાંબા અંતરીક્ષમાં

મોકલવાં એક એક અને રોહિટો તો તરત: આવાં સાધનોને અંતરીક્ષમાં મોકલવાનાં વહાન જ છે.

ચંદ્ર ઉપર વેદશાળા

અંતરીક્ષનો અભ્યાસ કરવા માટે પહેલાં માનવીએ દુરબીન શોધ્યું, ત્યાર પાદ અંતરીક્ષના પદાર્થોનું વધુ સીક્ષ્ણવટ-મયું દર્શન મેળવવા એણે રેડિયો દુરબીન શોધ્યું. કલામ એથી વે વધુ શક્તિશાળી દુરબીનો ભવિષ્યમાં શોધાય પણ એ બધાં જ દુરબીનો સામે એક મુશ્કેલી તો રહેવાની જ. મુશ્કેલી એ છે કે આપણી પૃથ્વીની આસપાસ સેંકડો માઇલ જાડું હવા તેમ જ આયોન નામે ઝોળખાતા વિદુતકણોનું પડળ છે. એટલે જો તેવાં દુરબીનો થી પણ આપણે અંતરીક્ષનું સ્પષ્ટ દર્શન પામી શકતા નથી, એટલે સોવિયેટ વૈજ્ઞાનિકોની એવી યોજના છે કે ચંદ્ર ઉપર એક વેદશાળા સ્થાપવી અને પછી એ વેદશાળા ને ને માહિતી લાંબાં એકઠી યામ તે લાંથી આપણે રેડિયો સિગ્નલો દારા આપણી પૃથ્વી ઉપર આવે એવી જોગવાઈ કરવામાં આવશે. ચંદ્ર ઉપર આવી વેદશાળા ગોઠવવાનું મુખ્ય કારણ તો એ છે કે પૃથ્વી ઉપર જેવાં પડળો છે, એવાં ગ્રાઇ પડળ ચંદ્ર ઉપર નથી.

પૃથ્વી ઉપર સૂર્યની અસર

પૃથ્વીના વાતાવરણ, હવામાન અને ખનિતારી સંદેશાઓના વિતરણ ઉપર સૂર્યના ધાખાઓ અને એની જ્વાલા શીખાઓની પ્રુથ અસર હોય છે. એ ધાખાં અને જ્વાલા શીખાઓમાં

સતત પરિવર્તનો થતાં હોય છે અને એનાં પરિણામે પૃથ્વીની આબોહવામાં પણ સતત પરિવર્તનો થાય છે. ચંદ્ર ઉપરના અગેવનશાસ્ત્રીઓ આ બધા પરિવર્તનોના ભેદ ઉઠેલી શકે; પણ ચંદ્ર પરથી તેઓ પૃથ્વીનું પણ પ્રુથ સુંદર નિરીક્ષણ કરી શકશે દા. ત. વાદળાં કયાં સર્જાય રહ્યાં છે અને કંઈ દિશામાં ફેટલી ઝડપથી એ વાદળાં ધરી રહ્યાં છે, એનું તેઓ જોવાસે ક્યાંક સતત નિરીક્ષણ કરી શકશે અને એ અગેવો માહિતી પલકવારમાં પૃથ્વી ઉપર મોકલી શકશે. આ પ્રકારનું નિરીક્ષણ પૃથ્વી ઉપરથી કરવું ઘણું મુશ્કેલ છે.

સમૃદ્ધિનો ધોધ

આપણે ઉપર અંતરીક્ષ કિરણોનો ઉલ્લેખ કરી ગયા. આવા કિરણોનો અખાપ ધોધ દર સેંકડે લાખો માઇલની ઝડપથી સારાંથી ક્ષત્રાંકમાં ધસમર્યા કરતો હોય છે. આ ધોધ જો સીધો પૃથ્વી ઉપર આવતો હોય તો પૃથ્વી ઉપર ગ્રાઇ સજીવ વસ્તુ જીવી જ ન શકત પણ સદ્બાળ્યે આપણી પૃથ્વીની આસપાસ આયોન કણોનું ને પડળ હોય છે એ આ અંતરીક્ષના ધોધને અટકાવે છે.

આ હકીકત નો જાણે આપણે માટે સંતોષકારક છે. પણ સોવિયેટ વૈજ્ઞાનિકો દ્વે એ વિચાર કરે છે કે ક્ષત્રાંકમાં ધુમતા વીજળી શક્તિના આ વિરાટ ધોધનો એક નાનોશો અંશ પણ આપણે પૃથ્વી ઉપર મેળવી શકીએ અને એનો ઉપયોગ કરી શકીએ તો માનવ-જાતની સંપત્તિમાં અને સમૃદ્ધિમાં અજબ વધારો થઇ શકે. પણ આમ કરતાં પહેલાં આપણે એ અંતરીક્ષ કિરણોનો અને એમના યુક્ષ્મરોનો (અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૧૫)

ન્યુ ઇન્ડિયા એશ્યોરન્સ કુ. લીમીટેડ

ઇન્ડિયાની મુખ્ય કંપની

અમે વહીવટ કરીએ છીએ:—

આગ, દરીયાઇ, અવસ્થાંતર, મોટર, માલ, ચોરી, ઘર કુલંબ, ઘર માલીકી (સાથે) અકસ્માત વિ.

સાઉથ આફ્રિકાની અંદર મુખ્ય અમલદારો

જલભાઈ રૂસ્તમજી એન્ડ સન,

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ, હરબન.

ફોન : હરબન ૨૫૮૪૫, ૨૫૫૩૩, ૨૬૮૪૪.

તમને ખબર છે

- કે ન્યુ ઇન્ડિયા, ઇન્ડિયાની સૌથી મોટી વીમા કંપની છે.
- કે ન્યુ ઇન્ડિયા ની શાખાઓ ૪૫ દેશોમાં છે.
- કે ન્યુ ઇન્ડિયા ની ૬૫ શાખાઓ ફેવળ હોઈમાં જ છે.
- કે ન્યુ ઇન્ડિયા : આગ, દરીયાઇ અને અકસ્માત ઉપર ૬૦,૦૦,૦૦૦ પાઉંડ પ્રાંતીયમ ભેગી કરે છે.

સહિસલામતી અને તાત્કાલિક સેવા માટે

ન્યુ ઇન્ડિયા

સાથે વીમો ઉતરાવો.

વિવિધ વર્તમાન

રશીયાના વડા પ્રધાનનો સંદેશો

મેસ્કો : શસ્ત્રવિસર્જન અને આંતર-રાષ્ટ્રીય સલામતીના પ્રશ્નોના સરળ ઉકેલ પર દુનીયાના ભાવિનો આધાર છે એમ આને દુનીયાના સર્વશ્રેષ્ઠ વિજ્ઞાનીઓની પરિષદ જોમા એક સંદેશમાં રશિયાના વડા પ્રધાન શ્રી કુસ્ચેવે જણાવ્યું હતું. આ સંદેશમાં શ્રી કુસ્ચેવે વધુમાં કહ્યું હતું કે : વર્તમાન શસ્ત્રહોદ અને વ્યાપક તેમજ સંપૂર્ણ શસ્ત્રવિસર્જનની તાકીદની અરૂર વિશે પશ્ચિમી અને પશ્ચિમી એકત્ર ગણેશ વિજ્ઞાનીઓ પોતાનો અધિકૃત અભિપ્રાય જણાવે.

ફોનેડામાં જન્મેલા અમેરીકી ઉદ્યોગ પતિ શ્રી સાઇપ્રસ ઇટને દુનીયાના સર્વશ્રેષ્ઠ વિજ્ઞાનિઓમાંના નવ જણ પગથોરા માટે વિશ્વના પ્રશ્નોની ચર્ચા કરવા માટે એકત્ર થાય એવી વ્યવસ્થા કરી છે, અને તે અનુસાર ૧૯૫૭માં ચાલુ થયેલી આંતરરાષ્ટ્રીય પગથોરા પરિષદની આ છઠ્ઠી બેઠક ચાલુ થઇ છે. આ બેઠક પરના સંદેશમાં શ્રી કુસ્ચેવે વધુમાં જણાવ્યું છે કે, એ પશ્ચિમી સત્તાઓને સ્વીકાર્ય હોય તે, અને વ્યાપક અને સંપૂર્ણ શસ્ત્રવિસર્જન માટે પગલાં લેવા તૃપ્તિ આપે.

ગોમખાસામાં ૩ યુરોપીયન ઉમેદવારો

ગોમખાસાના ધારાસભા માટે ગોમખાસા ઇસ્ટની રીઝર્વ યુરોપીયન-એક અનામત જગ્યા માટે ત્રણ યુરોપીયનોએ ઉમેદવારી બંધેર કરી છે ચાલુ સભ્ય શ્રી. અસર, નોમોનિટોડ સ. પ. ડેવન ટેમ્સી એ બંને ઉપરાંત મેડવેડેટ કલેરિમી ઉમેદવાર તરીકે ઉભા રહેનાર છે.

ગોમખાસાના આ ત્રણ સ્વતંત્ર યુરોપીયન ઉમેદવારોએ લોહોની ડીરેક્ટ યુરોપીયન એસોસિએશનને ઉદ્દેશ્ય કરતાં ઠોરટ માટેના સ્વતંત્ર ધાસનના વિચારને ટેકા બંધેર કર્યો છે.

કોસ્ટના ધારાસભ્ય શ્રી. અશરે કહ્યું છે કે બંધારના સુધારાઓને આવા સ્વતંત્ર ઠોરટ પ્રદેશથી લાભ થશે.

એડવોકેટ કલેરિમીએ જણાવ્યું છે કે સુનિત, સ્વચાસિત ઠોરટની રચના માટે સારી તક છે. આગામી એપ્રિલ માં આ વિચારમાં એક પરિષદ બંધારવાની છે તેમાં આરખોના સલાહકાર તરીકે હું ભાગ લઇ શકીશ તેવી આશા છે. હું અગાઉ પશુ આરખોના સલાહકાર હતો.

હાલના સરકાર નિયુક્ત સભ્ય ઠોરટ હેમલીએ પશુ ઠોરટના સ્વતંત્ર સ્વરૂપને ટેકા આપ્યો છે.

પાકીસ્તાનમાં ૧૯૬૧ના અંત સુધીમાં થનારી નવી ચૂંટણી

રંગુન : પાકીસ્તાની પ્રમુખ અયુબ ખાને એક પત્રકાર પરિષદ સમક્ષ જણાવ્યું હતું કે પાકીસ્તાનમાં આને કાંઈ પણ વખત કરતાં વધુ લોકશાહી છે. પત્રકારોએ તેમને પૂછ્યું હતું કે “પાકીસ્તાન નિયમસરના રાજકીય છાવન તરફ પાછું ક્યારે ફરશે?” તેના જવાબમાં તેમણે ઉપરાંત જણાવ્યું હતું. અયુબખાને વધુમાં જણાવ્યું હતું કે નવા બંધારણના અરહતો અવ્યાસ કરવા અંગેનું કમીશન તેનો હેવાલ ત્રણ ચાર માસમાં રજૂ કરશે અને નવી ચૂંટણી ૧૯૬૧ના અંત સુધીમાં થશે.

બમના વડા પ્રધાન સાથે તેમણે વાટાઘાટને પરિણામે નાફ નહીના સુખમાંના બે નાના ઠાપુઓ, જેના પર હાલ બંને દેશો દાવો કરે છે, તેની પતાવટ માટે પ્રધાનમંડળની કક્ષા ના પ્રતિનિધિઓ દુક સમમમાં વાટાઘાટ કરશે.

અમેરીકામાં આફ્રિકી રાજપુરુષોને મળેલી ધમકી

રાષ્ટ્રસંઘ : રાષ્ટ્રસંઘ ખાતેના અમેરીકન પ્રતિનિધિમંડળના વડા શ્રી જેમ્સ વર્ડજનને બંધેર કહ્યું છે કે રાષ્ટ્રસંઘ ખાતેના સંખ્યાબંધ આફ્રિકી રાજપુરુષોને કુ કલકા કલાન નામની સંસ્થા તરફથી મળેલા ધમકીઓમાં પત્રો અંગે તાત્કાલિક તપાસ આરંભવા મેં ગુના-શોધક પોલીસ તંત્રને જણાવ્યું છે. રંબોદની નીતિને વરેલી આ કુ કલકા કલાન સંસ્થા અમેરીકાના દક્ષિણના રાજ્યોમાં તેની પ્રવૃત્તિ ચલાવે છે. આ સંસ્થા તરફથી આજની ટપાલમાં આફ્રિકી રાજપુરુષોને મળેલા પત્રોમાં જણાવ્યું છે કે તેમણે રાષ્ટ્રસંઘ વડા મથકની નજીકમાં જ રહેવું અને ત્યાં ગોરાઓથી વસેલા ન્યુયોર્ક શહેરની હોટલોને અભગાવવી નહિ પત્રમાં વધુમાં જણાવ્યું છે કે રાષ્ટ્રસંઘમાં હવે કાળી ભવિતા અણુતોનું પ્રજ્ઞાવ વધતું જાય છે.

બરતરફે આફ્રિકન કાઉન્સિલર ફરી ચૂંટાયા

નેરોબી સીટી કાઉન્સિલની ટાઉન પ્લાનિંગ કમીટીની સતત પાંચ બેઠકો માં ગેરહાજર રહેવાના આરોપસર બરતરફ થયેલ કાઉન્સિલર ગોડન ન્યવાડે આ સથાન પર પેટા ચૂંટણીમાં પુનઃ વિનાવિરોધે ચૂંટાઇ આવ્યા છે. આ બંધારતા બાદ ન્યવાડાએ જણાવ્યું છે કે મારી બરતરફી અંગે સીટી કાઉન્સિલના ટાઉનકલાઈ અને મેયર

પર હું કસ માંડનાર હતો તે મેં હવે મારી વાણી છે. કોંગ્રેસે પસંદ કરેલા ઉમેદવારો આગામી ચૂંટણી માટે તેનીયા ઇનિયન કોંગ્રેસે અનામત બિન મુસ્લીમ એશિયાઇ બેઠકો માટે નીચેના ઉમેદવાર પસંદ કર્યા છે :

- મધ્ય નેરોબી-શ્રી મદન અને શ્રી જીનીનદાર
- દક્ષિણ નધરોબી-શ્રી જી. એસ. પટેલ
- મેડયાસા -શ્રી જી. જી. પંડ્યા
- કીમુધુ -શ્રી ગાહલી.

શ્રી. હાગ સાથે રજૂ થયેલાં બિન-ગોરાઓના સુદ્ધાઓ (પહેલા પાનાનું અનુસંધાન)

શ્રી. બન્ટોંગે આ સ્પેશીયલ બ્રાન્ચના માણસને જણાવ્યું કે તેઓને અંદર ભતાં અટકાવવાનો હક્ક કેવળ એ હોટલના મેનેજરને છે અને બીજા કોઈ તેઓને અટકાવી શકે એમ નથી. ત્યાર પછી બંને અંદર મેનેજરને જોવા ગયા, પશુ ક્યાં મેનેજર જણાયા નહિ. એટલે શ્રી. બન્ટોંગે શ્રી. હાગના ખાસ આસીસ્ટન્ટને નીચે આવી આ ટોળાને મળવા માટે સંદેશો મોકલ્યો. આખરે શ્રી. હાગના ખાસ આસીસ્ટન્ટ શ્રી. વીસરકહોદે નીચે આવ્યા અને આ ટોળાને મળ્યાં.

સ્પેશીયલ બ્રાન્ચના આણુઓની વર્તણૂકે તે લઈ આ ટોળા શ્રી. વીસરકહોદેને પમથીયાં પર મળી. આ ટોળાએ જણાવ્યું કે શ્રી. હાગ બંધાં સુધી આ દેશના ખરા નેતાઓને મળે નહિ ત્યાં સુધી તેઓ આ દેશની અપરિચિત ધારાત્મક સમજ શકશે નહિ.

શ્રી. વીસરકહોદે જવાબ આપ્યો શ્રી. હાગના હાથ-મેડેટને લઈ બંધાયેલ સુકમાં છે, અને તેઓ જુદ પશુ એમ માને છે કે બીન-ગોરા નેતાઓને મળવાથી સાફે પરિણામ આવશે. આ ઉપરાંત આ ટોળાની લામણી અને ઇચ્છા શ્રી. વીસરકહોદે શ્રી. હાગને જણાવવાની જવાબદારી ભીંધી હતી.

આજ પ્રસંગ ખતાબી આપે છે કે સરકારની રંબોદની નીતિ આ દેશ માં ટેટલી સમજ પકડ લઈ બેઠી છે. શ્રી. હાગ આ ઉપરથી જ સમજ શકે એમ છે. પરદેશથી આવેલાં આ મહેમાનોને મળવા માટે પશુ બીન-ગોરાઓને પમથીઓને આશરો લેવે પડે છે. આ ઉપરાંત પોન્ડોલેન્ડમાં બ્યારે મૂખીઓ શ્રી. હાગને મળવા આખાં સારે જમણ વખતે તેઓ હાજર રહ્યાં નહિ, કારણ તેઓ સાથે બેસી જવી શકે નહિ. એથી તેઓ બીજા જમ્યાએ જમવા ગયા. એ ઉપરથી પશુ શ્રી. હાગ આ દેશની રંબોદની નીતિ સમજ શકે એમ છે. આશા છે એ તેમની ધ્યાન બંધાર એ મધું નહિ હોય.

શુભ પ્રસંગો માટે ભેટ !

સ્ત્રીઓ અને પુરુષો માટે

ઘડિયાળ !

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ જ્યુલિનાં
ઓટોમેટીક કેલેન્ડર.

- * રોમર
- * રોમરી
- * લેડો
- * રૂસર

વિગેરે દરેકે ભાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરુષોના શાર્ટ સુટ, પાયલોમા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બોક્સ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૫.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

હિંદના સમાચારો

તા. ૧૭-૧-૧૯૬૧.

ટીકાકારોને શ્રી નહેરૂએ આપેલા ઉત્તર

નવી દિલ્હી :

સિંધુના પાણી અંગેના કરારના ટીકાકારોને વડા પ્રધાન શ્રી નહેરૂએ લોકસભામાં જણાવ્યું હતું કે હું સાબ નિશ્ચિત અને સ્પષ્ટ રીતે કહી શકું છું, કે આ કરાર ભારત માટે સારો કરાર છે.

આ કરાર અંગે લોકસભામાં ચર્ચા કરી કલાકની ચર્ચા દરમિયાન સભ્યો એ એવો આક્ષેપ કર્યો હતો કે ભારત પોતાના વિકાસના ભોગે વધારે પડતું જીવાર બન્યું છે અને સંધિ પર સહી કરવામાં પાકીસ્તાનને યુદ્ધ કરવાનો પ્રયાસ કર્યો છે. એ આક્ષેપોના જવાબ આપતા માટે શ્રી નહેરૂ ચર્ચામાં દર-મીયાનગીરી કરી રહ્યા હતા.

શ્રી નહેરૂએ કહ્યું કે આ કરાર કરતાં બાર વર્ષ લાગ્યાં છે એ ક્ષેત્ર હકીકત સમાવૃત્તને પ્રતીત કરાવશે કે આંખી દલીલો કે પ્રત્યેક વિષય પર ઝીણવટભર્યું લક્ષ આપ્યા વિના અલ્પ વિરામ કે પૂર્ણ વિરામનો સુધ્ધાં સ્વીકાર કરાયો નથી.

ચર્ચામાં બામ સેનારા ઠેગ્રેસ અને વિરોધ બંને પક્ષોના એક પછી એક ક્ષેત્ર સભ્યે કરાર પરવે અધુરમો વ્યક્ત કર્યો હતો અને જણાવ્યું હતું કે કરાર એકપક્ષી અને નિરાશાજનક છે અને તે શરણાગતિના રૂપમાં છે. શ્રી અશોક મહેતાએ કહ્યું કે 'દેશે ભ્રમના પર વિશ્વાસ સુક્રમે છે તેજો' દેશને અવનતિમાં સુધી રહ્યા છે.

એક માત્ર સ્વતંત્ર સભ્ય ડો. કૃષ્ણ-સ્વામીએ કરારને બારે રચનાત્મક લેખાવીને તેને આનંદકર્મો હતો. અને જણાવ્યું હતું કે માર્ચલ પ્લાન પછી સિંધુના પાણીના કરાર ઐતિહાસિક દૃષ્ટિએ જંગી આંતરરાષ્ટ્રીય સહકારી પ્રયાસ છે.

ગોવા અંતે નમતું સુક્રે છે

ગોવા : હાંસિક અને વિવાદક પ્રદર્ષિત જોમાં સંડોવાયા નહિ હોય તેવા તમામ ગોવાના રાજકીય કાર્યકરોને "સામાન્ય છૂટછાટ આપવાને લગતું ખીન-સ્તતાવાર લખાણ ગોવાના એક દિનિક પત્રમાં પ્રગટ થયું છે. હેવાલ જણાવે છે કે આવી છૂટછાટ આપતો બારો પોટું-ખાલમાં પ્રગટ થયો છે અને રાષ્ટ્રીય સરકારી ગેઝેટમાં ત્રણેક સપ્તાહમાં પ્રગટ થશે. એ છૂટછાટો અનુસાર નેશનલ ટેલીવિઝનના રાજકીય હક પાછા આપશે. હાલ ભારતમાં રહેતા ગોવા

ના રાજકીય ટેલીવિઝને વતનમાં પાછા ફરવાની છૂટ આપાશે. જેમના ઠેસ ચાલ્યા ન હોય તે પડતા યુકારો. રાજકીય કાર્યકરો પેટીના તખીઓને બારા-શાઓમાં તેમની ગ્રેકટીશ કરવાની છૂટ આપશે. અધારણીય રાજકારણ માં બામ લેવાની બધાને છૂટ આપશે. તેમને મતાધિકાર ને ચૂંટણીમાં લેખા રહેવાની રજા આપશે.

ગોવાના હાસ્તસ્પદ દાવા કોઈએ ક્યારેય સ્વીકાર્યું નથી

નવી દિલ્હી : ગોવા અને આફ્રિકા માંના અન્ય ફિરંગી સંસ્થાનો નથી. પરંતુ પોટુંખાલના પ્રતિ છે એવા પોટુંખાલના અભુતપુર્ન બચાવનો કોઈએ સ્વીકાર કર્યો હોય એવું મારી જણ્યમાં નથી એમ વડા પ્રધાન શ્રી જ્વાહરલાલ નહેરૂએ લોકસભામાં જણાવ્યું હતું. લોકસભામાં પ્રશ્નોના ઉત્તર આપી રહેલા શ્રી નહેરૂએ પોટુંખાલના આ દાવાને વાહિવાત તરીકે વર્ણવ્યો હતો અને જણાવ્યું હતું કે આ બાબત વારંવાર અન્ય દેશો સમક્ષ રજુ કરાઇ છે, પરંતુ કોઈએ પોટુંખાલનો એ દાવો સ્વીકાર્યો નથી.

નવા સરસેનાપતિ જ. થાપરનો પરિચય

ભારત સરકારે જ. કે. એસ. ધિગ્રોયા ડી. એસ. એ.ના અનુમાર્ગી તરીકે ગેદાની ઘળના વડાના રચાને પશ્ચિમ વિભાગના સેનાપતિ લે. જનરલ પી. એન. થાપરની જનરલની કક્ષામાં નિમજ્જ કરવાનો નિર્ણય કર્યો છે. લે. જ. થાપરની લશ્કરી કારકિર્દીનો ટૂંક પરિચય આ પ્રમાણે છે:

હાલમાં પશ્ચિમ વિભાગના સેનાપતિ લે. જ. થાપરને ૧૯૨૬માં બ્રિટનની સેન્ડહર્સ્ટ સંસ્થામાંથી કમીશન મળ્યું હતું અને પોતાની સેવાના શરૂઆતના લગભગ ૧૦ વર્ષ પંજાબ રેજીમેન્ટ સાથે ખાલ્યાં હતા. બીજા વિશ્વયુદ્ધ દરમિયાન તેમણે બે વર્ષ સુધી બ્રિટન દેશમાં અને સારંગપાદ અધ્યપૂર્વને ઇટાલી માં કામગીરી બજાવી હતી ત્યારે "જનરલ હેકવોટરસ" તરીકે જાળ-ખાલી કચેરીમાં તેમણે આસિ. મિલીટરી સેક્રેટરી તરીકેની અને પાછળથી આર્મી રિ-ઓર્ગનાઇઝેશન કમીટીના સભ્ય તરીકેની કામગીરી બજાવી હતી. તેમણે બ્રિટનના બ્રીટીશ ફોર્સિસ હેકવોટરસમાં પણ ઉચ્ચ કક્ષાની અધિકારી તરીકે સેવા બજાવી હતી. ૧૯૪૬ના પ્રારંભમાં તેમણે ઇન્ડોનેશીયા

માં પંજાબ રેજીમેન્ટની પહેલી બેટાલીયનનું નેતૃત્વ અને પાછળથી પૂર્વ બંગાળમાં ઇન્ડિયન ઇન્ફન્ટરી બ્રીગેડનું નેતૃત્વ સંભાળ્યું હતું.

આ ઉપરાંત તેમણે જુદા જુદા સમયે "ડીરેક્ટર ઝોક મીલીટરી એવરેસ્ટ એન્ડ ઇન્ડોલીવનસ" "સીક્રેટરી ઝોક જનરલ સ્ટાફ" અને લશ્કરના વડામથક ખાતે "મીલીટરી સેક્રેટરી" ના હોદ્દા પણ સંભાળ્યા છે. પાંચ વર્ષ સુધી દક્ષિણ વિભાગના સેનાપતિ તરીકેની કામગીરી સંભાળ્યા બાદ ૧૯૫૯માં તેમની પશ્ચિમ વિભાગના વડા તરીકે બદલી કરવામાં આવી હતી.

બાદરનો બંધ

સૌરાષ્ટ્રની મોટામાં મોટી નદી બાદર છે. રાજકોટ જીલ્લાના ગોંડલ તાલુકા ના નિલાખા ગામ નજીક બાદર અને ગોંડલ નદીના સંમળ રચાને બાદર બંધનું આંશકામ થઇ રહ્યું છે, જે વિસ્તારમાં વારંવાર જળરેલ તેમજ અછતની આકત વારંવાર ઉતરે છે તે વિસ્તારને કુદરતી આપત્તિમાંથી બચાવી લેવાની દ્રષ્ટિએ બાદર નહેરૂ યોજના ધરાઇ છે.

બાદર બંધ બ્યારે પુરેપુરો ભરાય ત્યારે તેના વિસ્તાર ૨૩ ચોરસ માઇલ થી વધુ એટલે ૧૪૭૫૦ એકર એટલો થશે

આ બંધ દ્વારા લગભગ ૪૫ ઢબર એકર જમીનને સિંચાઇને લાગ મળશે. આ સિંચાઇને ખેતી માટે પુરેપુરો ઉપયોગ થાય તો લગભગ ૧૫ ઢબર ટન એટલી ખેતીની પેદાશ વધશે એવો અંદાજ છે.

આ બંધ યોજના ૧૯૬૪-૬૫ના વર્ષમાં પૂરી થવાનો અંદાજ છે. બીજી પંચવર્ષીય યોજનામાં બાદર બંધના કામકાજ માટે રૂ. ૧૦૩ લાખના ખર્ચની જોગવાઈ છે અત્યાર સુધી માં આ યોજના પાછળ લગભગ રૂ. ૬૬ લાખ ખર્ચાઈ સુક્યા છે.

બાદર બંધમાંથી નદીના ડાબા કાંઠા પર મુખ્ય નહેરૂ લગભગ ૪૫ માઇલની કાંટામાં આવશે. પેટા

નહેરૂની લંબાઇ લગભગ ૨૦૦ માઇલ એટલી થવાનો અંદાજ છે. બંધમાં કુલ ૮૪૦ કરોડ ઘટકુટ પાણી રહી શકશે.

બાદરની રૂ. ૩ કરોડ ૨૩ લાખ ના ખર્ચનાથી આ યોજના દ્વારા રાજકોટ જીલ્લાના જે વિસ્તારમાં વારંવાર આવતાં પૂરથી જે બારે તુકસાન થતું તે ધણું ઘટી જશે અને નદી પાસેની જમીનનું યતું ધોવાણ પણ ઠીક ઠીક પ્રમાણમાં અટકશે. આ રીતે બાદર યોજના દ્વારા પ્રખને આડકતરો લાભ પણ સારો મળશે.

મંચણા પાછળ રૂ. ૬૦ લાખનો ખર્ચ!

નવી દિલ્હી : મધ્યમ સિંચાઇ અને વીજળી ખાતાના નાયબ પ્રધાન શ્રી જમ્સુખલાલ દાધીએ લોકસભા માં પ્રશ્નોત્તરી પ્રસંગે જણાવ્યું હતું કે, પાકીસ્તાન સાથે સિંધુનાં પાણીની વહેંચણીના કરાર અંગે વાટાઘાટો કરવામાં અથા સપ્ટેમ્બરની આખર સુધીમાં ભારતને રૂ. ૬૦ લાખનો ખર્ચ થયો હતો.

વિશ્વેષે આ ખર્ચમાં ગ્રાઇ કાળો આપેલો નહેતો પણ તેણે આ પ્રથ અંગે નોંધરો રોકવા વગેરેના પોતાના તરફથી લગભગ ૧૨ લાખ ડોલર એટલી ખર્ચ કર્યો હતો.

ઉપકુલપતિ તરીકે શ્રી હેસાઇની નિમણૂક

અમદાવાદ : એ. જી. ટીચર્સ ટ્રેનીંગ કોલેજના પ્રીન્સીપાલ શ્રી એલ. આર. હેસાઇની ગુજરાત યુનિ.ના ઉપકુલપતિ તરીકે નિમણૂક કરવામાં આવી છે. યુની.ના કુલપતિ શ્રી મહેંદી નવાજ જંગે યુનિ.ના ધારા ૧૦ પ્રમાણે આ અંગેની કુકમ શ્રી હેસાઇને મોકલી આપ્યો છે.

શ્રી હેસાઇ જાણીતા શિક્ષણ શાસ્ત્રી છે અને સુનંદ સરકારે નિમેલી માધ્યમિક શિક્ષણ અંગેની ઇન્ડોગેશન કમીટીના તેજા પ્રમુખ હતા.

વાંચો ! જરૂર વાંચો ! લાભ જ થશે !

રોષધર્મ મંદિરો, જોઈવું મળશે, પગદોડ ટળશે. ઉમારે ત્યાં નીચેની બધીજ વસ્તુઓ મળે છે.

સ્ત્રીઓ માટે : વેણીઓ, સુંદર સ્પન્ડ અને બીજા અનેક ભતની મળશે, રીબના પશુ મળશે ગરમ તુલના નરસીજ, પુલોવર, કારડીગન, સીંગલેટ, ચટ્ટી, સોક્સ વિ.

ખાળકો માટે : તામ્બાકા અલ્લા, ટોપી, બ્લાકેટ, શાલ, સીંગલેટ, ચટ્ટી, સોક્સ, નેપકોન્સ, હુકનકેપ, પેટીકોટ, નાઈટીસ, બાબ્બ, ફેઈસ ક્લોથ, બાય સ્પન્ડ વિ.

ટાલ પલરટીક ફ્લાવર્સ, સ્પન્ડના ફરીકાં, તમાચા, ગાદી, વિ. વેપાર માટે ચાંદી જેવા ચળકતાં સ્ટેનલેસ સ્ટીલના વાસણો, ઇન્ડેન્ટકરો. વિલાંબ શા માટે ! સારો માલ વેચાઈ જતાં શી વાર !!

ઉમણાંજ યાલોને : માખરો હેટર્મ (પો)લી.
(ભીખાભાઈ માસ્તર એન્ડ સન્સ)

ફોન : ૮૩૫૭૯૬૧ — પહેલો માળો, — પો. ઓ. પરપાલ. માસ્તર ચેનશન્સ — ૩૩ વેન્ડ સ્ટ્રીટ, — નોડાલીસબર્ઈ

સ મા ચાર સં ગ્ર હ

—દારેસલામ વિસ્તારમાં અયા વર્ષે નવેમ્બરની આખર સુધીમાં ૨૨૮૫ આક્રિંકનોએ કીચપાકોડી ભરી હતી. પણ હવે ઉછરતી ઉષા ઉમતાં અને જપનુરાભ્ય દેખાતાં આ વર્ષે ફક્ત ૧૫૦૦ આક્રિંકનોએ કીચપાકોડી ભરી છે.

—ટાંગાનીકાની ધારાસભામાં ટાંગોરાના ઝોરા સભ્યે જણાવ્યું હતું કે યુરોપીયન સન'દી નોકરોને બદલા તરીકે કામ્પન-સેશનની ને રકમ અપાનાર છે તે રકમ હપતામાં નહિ પણ સામટી આપવાની રીત સરકારે અખત્યાર કરવી.

ટાંગાનીકામાં બાઝા વધારાના પ્રતિ-બંધનો કાયદો એક વર્ષ વધુ ચાલુ રહે તેવા દરખાસ્તે ધારાસભામાં સ્થાન મળ્યું નહિ એટલે હવે બાઝાનો કાયદો તા. ૧ જાન્યુઆરી ૧૯૬૧થી દુર થયો છે.

—ટાંગાનીકાની ધારાસભામાં ટાંગાનીકા આપાર-ઉલ્લેખ ખાતાના મંત્રી શ્રી. રવાબજે જણાવ્યું હતું કે ટાંગાનીકામાં હીરા શોધવાનો જે એકદમ ધનુરો વીલીમખસન ડાયમંડ લીમીટેડને આપવામાં આવ્યો હતો તે એકદમ ઇન્ટરનો આ વર્ષથી અંત આવી ન્શે અને ગમે તેને હીરા શોધવાના હવે પરવાના અપાશે. આમ ટાંગાનીકામાં હીરાની આશુ માટેની મોનો-પોલીસી અંત આવ્યો છે.

—યુનોના મહામંત્રી શ્રી દાગ હેમર શોડસ ત્રણ મદદનીશોની નિમણૂક કરવાનું વિચારે છે. એ મદદનીશમાં એક લશ્કરી બાબતોને નિષ્ણાત હશે.

—કલકત્તામાં પાણી તથા અટર યોજના માટે પશ્ચિમ બંગાળની સરકારને યુનોના વિશિષ્ટ ફંડમાંથી સહાય કરવાની બાકત સરકારે યુનોને વિનંતિ કરી છે.

—કોસ'બા: તરસાડી કોસ'બાના હરિ જનવાસમાં લાગેલી આગમાં આઠ માળા મકાનો ભરખીશુત થઈ જતાં રૂ. ૧૫ લાખરતું નુકસાન અંકાલ્યું છે.

—એર વાઈસ માર્શલ શ્રી રાજેન દત્તને એર માર્શલ એમ. એમ. જે-જી નીધરના રથાને હિંદુસ્તાન એર કાફ્ટ લી. બે'વોરના જનરલ મેનેજર તરીકે નિમત્વામાં આળ્યા છે.

—રશિયામાં મકાન બાંધકામ ક્ષેત્રેલી હદે યંત્રીકરણ પામ્યું છે કે, નાપોદેકા શહેરમાં એક ૭૮ વસવાટવાળા મકાન દસ દિવસમાં ઉભું કરવામાં આવ્યું હતું.

—બાવનગર ખાતે તાજેતરમાં મળેલી અલ્લા કોંગ્રેસના પ્રયુબો અને રાજ્ય ના પ્રધાનો વગેરેને બેઠકમાં એવી માગણી કરવામાં આવી હતી કે સો-

રાષ્ટ્રના જુદા જુદા વિસ્તારોમાં યુ'ડા ગીરી ઠીક ફૂપ્રગાણુમાં કુલીકાલી રહી છે અને તેને કાણુમાં લેવા માટે જરૂર પડે તો સરકારી સહાયતી ધારાનો પણ ઉપયોગ કરવો જોઈએ.

—ક્ષય રાહત સંસ્થા તરફથી જેલું બહાર આવ્યું છે કે એકલા અમદાવાદ શહેરમાં જ ક્ષયની ૩૫ હજાર જેટલા દર્દીઓ છે. ક્ષયના આ દર્દી-ઓની સંખ્યા દેશના ખીલ કોઈ પણ શહેર કરતાં વધુ છે. ક્ષયને ડમવા માટે સંસ્થાએ લોકોની અને આગે વાનોની સહાય માગી છે.

—ભુલેશ્વરમાં આવેલા ત્રીજા મોજવાડા માં ખીદારી બામ નામના મકાનની ડડતી વઈ પોલીસે રૂ. ૨૫ હજારની કીમતનાં દાણુયોરીનાં મનાતાં ઘડી-પાલો કબજે કર્યા છે.

—વડોદરા શહેર સુધારાએ મહાકવિ પ્રેમાનંદનું સ્મારક રચવાનો નિષ્ણંધ છે. આ જગે એક સમીતી નીમવા માં આવી છે. વધુમાં ઉસ્તાદ ફૈયાઝ ખાંના મક્ખરારની આશુ બાણુમાં પણ બગીચો બનાવવાનું સુધારાએ નક્કી કર્યું છે.

—ભારત સરકારનું જોષલ એન્ડ નેચરલ ગેશ કમીશન જે ગુજરાતમાં ખનીજ તેલની શોધનું કાશ કરી રહેલ છે તેણે વડોદરામાં પોતાનું વક'સૌપ સ્થાપવાનું અને કમ'ચારીઓ માટે મકાનો બાંધવાનું નક્કી કર્યું છે.

—કચ્છના લખપત તાલુકામાં તેલની શોધાનું કામ શરૂ થયું છે. આ માટે નિષ્ણાતોની એક ટુકડી તાજેતરમાં દિલ્હીથી આવી પહોંચી છે.

—અમેરીકાના ભારત ખાતેના એલચી શ્રી બ'કરે તાજેતરમાં અમદાવાદની મુલાકાત દરમીયાન બંહેર કર્યું હતું ભારતમાં તેલની સમૃદ્ધિ બહાર આણવા માટેના વધુ પ્રયત્નો કરવા ઘણી અમે-રીકન કંપનીઓ ભારતમાં ખીલ'ક્ષેત્રોની જેમ તેલની શોધખોળના ક્ષેત્રે ને પ્રગતિ સાધવામાં આવી છે તેથી અમેરીકાની સરકારને આનંદ થયો છે.

—ઇંગ્લંડનાં રાષ્ટ્રી એલીઝબેથ તા. ૨૧મી જાન્યુઆરીએ ભારત આવી પહોંચશે. પરંતુ તેમણે તે પહેલાં જરીતું કાપડ ખરીદીને ભારતમાંથી પહેલી ખરીદી કરી દીધી છે. આ બજાકાદાર

યુક્રાઈનીય, ઇનકમ ટેક્સ રીટર્સ, લાઈસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલેક્ટર-શ અને ઇનસ્યોરન્સ માટે મળ્યા :

આર. વીક્રહ

૧૨ બાક'શી આઈડે, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, કોરનર ડાયગોનલ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ, બેહાનીસબર્ગ, ફોન ૩૩-૧૬૫૪.

કાપડ બનાવવાને બનારસના પ્રસિદ્ધ શરીંગરોને ઓડર અપાયો હતો. આ કાપડ વિમાન મારફતે લંડન મોકલવાયું છે અને તેમાંથી રાણી માટે પોશાક બનાવાશે. આ પોશાક રાણી ભારત માં રાષ્ટ્રપતિના જોજન સમારંભમાં હાજરી આપતી વખતે પહેરશે.

—જમખનર: સ્થાનિક વિકાસ કમીટી કાન્ને વિભાગીય કમિશનરે ચાલુ વર્ષ માટે નવ વિકાસ ઘટકો માટે રૂ. પાંચ લાખની રકમ મંજૂર કરી છે. વધુમાં, એજ વિકાસ ઘટકોમાં અધૂરાં રહેલાં વિકાસ કમીટી હાય ધરવા માટે વધારાની રૂ. ૫૯૦૦૦ની રકમ આપવામાં આવી છે.

—જયપુરના ૧૮ વર્ષની વયના મંગી લાલ મંબલ નામના એક યુવાન વૈજ્ઞાનિકે રોકેટ ઓડવાના પ્રયોગો શરૂ કર્યો છે. રાજસ્થાન સરકારે, એકલા હાથે આવા પ્રયોગો કરનાર આ વૈજ્ઞાનિકને ૫૦૦ રૂ. મદદ આપી છે. આથી મંગીલાલ મંબલ ચાલુ માસમાં અનેક યંત્રોની સહાયથી તક્યાર થનારા ખંડિય (મી-ટીને-ટલ) રોકેટ ઓડવાના પ્રયોગ કરનાર છે.

—ડર્મો: અત્રેના વાળ કાપવાનાં સલૂન જેના તરફથી બે ભારતીય વિદ્યાર્થીઓના વાળ કાપવાનો ઇન્કાર કરવામાં આવ્યો હતો, તેને અલ્લિષ્કાર પોકારવાની ડર્મોના નગરપતિની યોજના વાળ કાપનારાઓનાં મહામંડળ તરફથી આ અંગે મળેલી ફેટલીક બાંહેધરીઓથી હાલ પુરતી પડતી અક્રતામાં આવી છે.

—નવી દિલ્હી: સંરક્ષણ પ્રધાન શ્રી કૃષ્ણ મેનને લોકસભામાં એવી માહિતી આપી હતી કે, રણગાડી બનાવવાનું કારખાનું સ્થાપવાની યોજનાની તિચા-રણા થઈ રહી છે.

—ભારતમાં કરોડ ઉપરાંત રૂપિયાની અરકાવમત ધરાવતા કરોડપતિઓ કેટલા ? એવા શ્રી કાલિકાસિંગના પ્રશ્ન

ના ઉત્તરમાં આવક ખર્ચ ખાતાનું પ્રમાણ શ્રી ગોપાળ રેડીએ લોકસભામાં કહ્યું કે એક કરોડ રૂપિયાની ચોખ્ખી ધન સંપત્તિ ધરાવતા અને ધીનકંપની ધન-વેરાની આકારણી જેમને માટે કરાઈ છે. તેવાની સંખ્યા ૨૮ની છે. રાજશાહી તરફી અ મી રો માં કરોડપતિઓ કેટલા એવા પ્રશ્નના ઉત્તરમાં તેમણે કહ્યું કે એવા છે સોળ. તેમણે એવા કરોડ પતિઓનાં નામ આપવામાં ઇન્કાર કર્યો હતો.

—જોશન: આલ્બેરીયામાં જોશન ખાતે ફ્રેન્ચ લશ્કરી વીમાનોએ એક લેબોરીક વીમાનને જયજરતીથી નીચે ઉતારવાની ફરજ પાડી છે. આ વીમાન આલ્બેરીયન બંડોરો માટે હથીમારો લઈ આવ્યું હતું. આ વીમાન રોકે-હોમથી ઉપડ્યું હતું પણ સત્તાવાળાઓ જણાવે છે કે એ વીમાન તે આરને-ટીના માટે બજુકા હથીમારો સાથે રોકેહોમથી ઉપડ્યું હતું.

—એટલાંટીક: એટલાંટીક સમ્પત્તોક્ષાત જમતાં, તોફાને ચલેલા એ દરીયાએ ૧૦ હજાર ટનની એક અમેરીકન ટેન્કરનો ભોગ લીધો છે, દરીયાના તોફાનથી ઉડતાં પ્રચંડ મોજાંએ આ ટેન્કરને સળગડ થાપટો લખાવતાં ટેન્કરના બે ટુકડા થઈ ગયા. જમાં આ પ્રચંડ તોફાન થયેલું તે જગો 'એટલાંટીકનું કષ્ટસ્તાન' એ નામે જોળાખાવ છે આ ટેન્કરને બચાવવા મદદે ઉપડેલી સ્ટીમરો પણ પ્રચંડ તોફાનને અરણે નજીક જઈ શકી ન હતી.

—ટાંગાનીકાના નાણાં પ્રધાન સર એર્નેસ્ટ વેઝી દારેસલામથી વિમાન માર્ગે અમેરીકા ઉપડી ગયા છે. દેશ માં રસ્તાઓની સુધારણાના કાર્યક્રમ માટે લોન મેળવવાની દિશામાં મંત્રણાર્થે તેમણે આ પ્રયાસ જેમયો છે. તેઓ યુનોની ન્યુયોર્ક ખાતેની વડી કચેરીની મુલાકાત લેનાર છે.

—નૈરોબી: ષોંગેસ ટીકોટ ના આપ-વાથી પેતે ફલિણુ નૈરોબીની ખીન મુરલીમ એરીયન અનામત બેઠક માટે ઉમેદવારી કરનાર નથી એમ રો. સાન્હુએ જણાવ્યું છે. આ મતદાર વિભાગમાંથી મી. મોરાસિંગ એક સ્વતંત્ર ઉમેદવાર રૂપે ઉભા રહેનાર છે. તેઓ અત્રેની રીક્ષણિક, સામા-જીક તથા ધાર્મિક સંસ્થાઓમાં તેઓ ઘણા સમયથી આગળ પડતો બામ લેતા આવ્યા છે.

—મુંબઈમાં વિમલા કઠારની દોરવણી ફેળા આપતી મ્યુનીસીપલ યુનિવર્સીટી માં લોકનીતિની દિશામાં પંમજ મંડાવ-તેને માટેની કુબેશ શરૂ થઈ છે. હાલ પુરતા વાંદરા, સાંતાક્રુઝ, વિલે-પારલે, મહાડ અને મોરવલી વિસ્તારો માં આ પ્રયત્ન ડિન્દ્રિત છે.

માસ્ટર બ્રધર્સ (મો.) લીમીટેડ

બદ ભતનાં નાચલન, રેશમી તેમજ સુતરાઈ કાપડ, ઓઝો બાજોઝ અને પુરો માટે ભિતમ ભતના સુલન જર્સી, પુલોનર, ઘરડીગન્સ અને બપ્પાઓ મદિ—હુદીક, બીબ્સ, બ્લેન્ડેટ્સ, શોલ્સ; નેપક્રીન્સ વિગેરે.

ફેક જાતના માલ માટે તપાસ કરવા હાહામણુ.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, બેહાનીસબર્ગ.

ફોન : ૮૩૫-૬૭૮૬ — યોક્સ ૧૫૪૯.

આપણે હવે અંતરીક્ષ યુગમાં પ્રવેશી ચુક્યા છીએ

(૧૧ પાનાનું અનુષ્ઠાન)

ગ્રીષ્મઋતુથી અભાસ કરવો જોઈએ. અંતરીક્ષમાં રોજિંદો મોહકવાનો એક હેતુ આ જ હોય છે. દરેક રોજિંદો ઉપર અંતરીક્ષ કિરણોનો અભાસ કરવા માટે ભતભતનાં માપ-સાધનો મૂકવામાં આવે છે.

અંતરીક્ષની શક્તિથી વિમાનો ઉડશે

અસાર સુધી રોજિંદો દારો ને કંઈ માહિતી મળી છે એના ઉપરથી વેરા નીકળે ખાત્રી થઈ છે કે ઉપરોક્ત વિચાર અભ્યવહાર તો નથીજ, અરે, પેટ્રોલ વિના, આ નવી શક્તિથી આવતાં વિમાનો બતાવવાની નહર ચોખ્ખાંઓ ઘડાઈ ચુકી છે. અને એ અંગે પુષ્કળ સંશોધન અસારે થઈ રહ્યું છે.

બ્રહ્માંડના ભેદ

આ ઉપરાંત અંતરીક્ષ પ્રવાસનાં ખીલ અનેક કારણો છે. માનવી ભ્રમણી આ પૃથ્વી ઉપર જન્મ્યો સારથી આવા પ્રશ્નો પુછતો આવ્યો છે. આ બ્રહ્માંડ શું છે? આ સુખ આ અંદા, આ પૃથ્વી, આ મધ્યા પ્રદેશ, આ તારાઓ એ બધાં કયાંથી આવ્યા? બ્રહ્માંડની બધી અતિઓ પાછળ કયું બળ રહેલું છે? વિજ્ઞાન વિષે કંઈક બાણકાર માણસ આ છેલા પ્રશ્નોનાં જવાબમાં કહેશે, ગુરુત્વાકર્ષણ એ જવાબ જોટો નથી પણ દુનીયાના પ્રથમ પંક્તિના વિજ્ઞાનિઓને એ જવાબ થી સંતોષ નથી. તેઓ પૂછે છે આ ગુરુત્વાકર્ષણ શું છે? શાને કારણે ગુરુત્વાકર્ષણ હોય છે? આ પ્રશ્નોનાં જવાબ મેળવવા માટે પણ અંતરીક્ષની ખીલ જરૂરી છે.

આઈન્સ્ટાઈનનાં કૌતુકો

આધુનિક વિજ્ઞાનમાં યુગવર્તી ક્રાંતિ આણુનાર મહાન વૈજ્ઞાનિક આલ્બર્ટ આઈન્સ્ટાઈનના સંપેક્ષતાનો સિદ્ધાંત આધુનિક ભૌતિકશાસ્ત્રનો પાયો છે. આઈન્સ્ટાઈને આ સિદ્ધાંતને આધારે અનેક વસ્તુઓ વિષે આભાસકારક વિમાનો કહી દેતા.

આમાંના ઠેરલાક વિવાદો સાચાં છે કે જોટાં છે એ નક્કી કરવા માટે હજી સુધી વૈજ્ઞાનિકો સર્જન અખતરો એ કરી શક્યા નથી. અર્ધોસદી સુધી આંબેલી આ અનિશ્ચિતતાનો જાંત હવે આવજે એવું લાગે છે. આઈન્સ્ટાઈનના સિદ્ધાંતના અનેક અણુકેન્દ્ર-કોષ્ટાઓનો જવાબ અંતરીક્ષમાં ધ્રુવતાં રોજિંદો ટુંક સમયમાં જ આપણને આપશે એવી ખાત્રી હવે વૈજ્ઞાનિકોને થઈ ચુકી છે.

પરચુરણ

—ફેપટાઈન: કોટકડીના સમયમાં ૩૦,૦૦૦ આફ્રિકનોને જાત પાડી, અફ્રિકા અને સાંતિથી કાપ કરવાનું મુચવનાર મી. શીલીપ કોસાના અને ખીલ ચાર માણસો દક્ષિણ અફ્રિકા છોડી ભાગી છૂટ્યાં છે. ટોંગાનીકાની સરકાર આ માણસોને બધી સહાય આપવા તૈયાર છે, અને લેકોનો વિનવણી પણ સરકારે કરી છે કે આ માણસોને બધારે બનતી સહાય કરવી. મી. શીલીપ કોસાના જામીન ઉપર છૂટ્યા હતા. તેઓ ઉપર ઉરકેરણી કરવાનો આરોપ દેતા.

—પ્રમુદાપુરથી પાંચા ફેલા મહારાષ્ટ્ર ના ચાર કાયકતોએ પોતાનાં વિસિદ્ધ ક્ષેત્રો નક્કી કરી લાં ચોખ્ખા પુર્વક કામ કરવાનું દરાવ્યું છે. અકાળી અક્ષયકુવા વિસ્તારમાં મહારાષ્ટ્ર સરકાર તંરેથી મળેલી ૫ હજાર એકર જમીન પેટા ૨૦૩૨ એકરની વહેંચણી થઈ અષ્ટ. નિમોણનાં કામે ચાલુ છે.

—કોરંપુર છલ્લામાં લોકસેવકોની સંખ્યા વધી ૨૪૦ છે. ૪૦ સેવક-સેવિકાઓ તાલીમ લઈ રહ્યાં છે.

બોર્સ ટ્રીટમેન્ટ માટે લેટ

શ્રી છ. ભાણા, (પ્રીટોરીયા)	૧૦-૬
,, એચ. જોગી ,,	૧૦-૬
,, ને. ડાહ્યા ,,	૧૦-૦
પટેલ કેસ બંચાર ,,	૧૦-૬
ધરમાઈલ વીન્કલ (બીટસ)	૧૦-૬
,, બી. ગ્રેમા ,,	૨-૨-૦
,, વી. નરોત્તમ ,,	૧૦-૬
પટેલ રોસ ,,	૧૦-૬
ભાણા બધસ ,,	૧૦-૬
સુલેમાન ખાન રોસ (રસ્ટનખખ)	૧-૧-૦
ડે. ડી. ડાહ્યા ,,	૧૦-૬
,, છ. એ. ગોપાલ ,,	૧-૧-૦
કાલીદાસ રોસ (બીટસ)	૧૦-૬

સાહ્યાર સ્વીકાર:

શ્રી હગનભાઈ નાયુભાઈના સ્મરણાલે (ફીરોઈ) પા. ૧-૧-૦.

મી નાટાલ માંધાતા હિતવધકે મંડળ

ઉચ્ચત મંડળની વાર્ષિક જનરલ મીટીંગ તા. ૨૯-૧-૧૯૬૧ને રવીવારે સવારે ૧૦ વાગ્યે ભારત હોલમાં મળશે. દરેક સભ્યોને સમયસર હાજર રહેવા નમ્ર વિનંતિ છે.
કાર્યક્રમ:
(૧) મંત્રીજનો રીપોર્ટ
(૨) ખબરખાની રીપોર્ટ
(૩) એલેક્ઝાન્ડરની ચૂટણી
(૪) પરચુરણ.
શ્રી. ઉકાલાઈ ડાહ્યાલાઈ. સેક્રેટરી

હબન પ્રજાગો માટે
અમને મળો.
સુરતી જમણના અને રેપરવલીરટ છીએ.
શ્રી કેપીટનની અંતરે જેમરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડસીયાના કોઈ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અને હન્ડાઈટ લઈશું.
કેપીટન્સ બાલકની હોટેલ
(ધી કોનર્સ મીકાઈ હાઉસ)
એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુલાપર - હરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

આહુ, લસણું બળર ભાવ, નારીચળ નં. ૧ શી. ૧-૦,
બેગ (નંગ ૧૦૦) શી. ૬૦-૦.
હુકાન દાર માટે બાંધવાના ન્યુઝપેપર બળર ભાવ,
બરાઠા, હુગરી (હાંલા), સુકા લાલ મરચાં, હુમલા, સુકા ઝીમા (હાલા),
સોનેરી રંગના ગોળ, દરેક ભતનો મરી મસાલા વિગેરે હમેશાં સ્ટોકમાં
રાખીએ છે. કપુરી અને ચેનલી પાન બળર ભાવ, પોસ્ટલ જઈ.
સુરણ, રતાણ, આંબા હળદર અને લીલી હળદરની મોસમ ચાહ છે.
રોડસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને ષિલહમન કોંગોના ચોરદરો ઉપર પુરઈ
ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કરાવી મોકલ્યું.
All prices subject to Market fluctuations.
A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

લીસ્ટ નં. ૧ ઉપયોગી પુસ્તકો

આત્મ કથા (પાકું પુસ્તક)	(ગાંધીજી)	૭ ૬
,, (સંક્ષિપ્ત)	,,	૨ ૬
આરોગ્યની ચાવી	,,	૨ ૬
હિંદી ડાયરી	,,	૭ ૬
ધર્મ મંથન	,,	૫ ૦
નિત્ય મનન (દિગ્ગોરાણીને દિવાસ)	,,	૨ ૧
ચરવદાના અનુભવ	,,	૨ ૧
ગીતા શોધ (ગીતા વિષે સમજૂતી)	,,	૧ ૦
સ્વામ મતિ અને ખીલ લેખો	,,	૬ ૦
અફિસાનો પહેલો પ્રયોગ	,,	૨ ૬
મંગળ પ્રભાત (૧૧ મનોની સમજૂતી)	,,	૧ ૦
દિલે સ્વચ્છ (જૂની પ્રત)	,,	૧ ૦
સત્યના પ્રયોગો અને આત્મકથા (૧૯૨૬)	,, ૧ થો	૨ ૦
,, (૧૯૨૭)	,, ૨ જો	૧ ૬
રાઈફોઈટ (ન'સીલાલ હીરાલાલ ગાંધી)	,,	૧ ૬
દાર બંધી યા સાર ? (ભારતન કુમારપ્પા)	,,	૧ ૩
લોકમાન્ય ટીલકજી જીવન ચરિત્ર (પાંડુરંજન રેશપાઈટ)	,,	૭ ૬
બાપુની છાયામાં (બળવંતસિંહજી)	,,	૬ ૩
બાપુને પગલે પગલે (રાજેન્દ્ર પ્રસાદ)	,,	૧ ૩
મહાત્માજીની છાયામાં (મનરથામહાસ ખીરલા)	,,	૭ ૬
બાપુના પાંચમાં પુત્ર (જમનાલાલજી)ને આશીર્વાદ	,,	૭ ૬
ગ્રામ ભવન મંડળી (જીવનવરમા હવે)	,,	૨ ૦
ગાંધીજી (બાળકોને માટે)	,,	૨ ૦
જીવન લીલા (હાલ કાલેકર)	,,	૫ ૦
આત્મચત્રા - આશ્રમી કેળવણી	,,	૮ ૦

'Indian Opinion'
P. Bag, — Durban,

કુટુંબ વાત

દરિયો ધૂધવતો હતો....

લેખક: શ્રી હર્ષદ ત્રિવેદી

દરિયો ધૂધવતો હતો. આકાશમાં સૂર્યનારાયણ વિદ્યામ લઇ રહ્યા હતા અને સંધ્યાનો વિવિધ રંગી પ્રકાશ દરિયાનાં ઉછળતાં મોજા પર પથરાઈને ઠાંઠા અવનવું દશ્ય સર્જી રહ્યો હતો.

થોડે દૂર દરિયાને કિનારે પથરાયેલી રેતીમાં એક યુવક બેઠું હતું.

એમાં એક હતો પ્રિયતમ અને એક હતી પ્રેયસી.

પ્રિયતમનું નામ હતું હરીશ અને પ્રેયસીનું નામ હતું કલ્પના.

હરીશ રેતીમાં આંગળી વડે કંઈક ચીતરામણ કાઢી રહ્યો હતો...એણે પ્રેયશાસ્ત્રના ચાર અમર શબ્દોનું રેતીમાં આશિષન કયું... "હું તને ચાહું છું."

કલ્પનાને એણે એ ચાર શબ્દોનું વાક્ય બતાવ્યું.

કલ્પના શરમાઈ ઉઠી. લગભગની ઠાંઠી એના ગુલામી ગાવોને સંધ્યાના પ્રકાશમાં વધુ ગુલામી બનાવી રહી. પણ એ ઠાંઠી કણ્ઠથી નીચી; એણે કહ્યું: "છી છી: આવી વરવુંત આ-લેખન તે વળી રેતીમાં થતું હશે? ધૂધવતા દરિયાનાં મોજાં તમે જોતાં નથી? મોજાં જાણે ક્યારે ધસી આવીને એને ખૂસી નાખે!..."

અને કોઈ અજ્ઞાત ભક્તી કલ્પના થી બંને સમક્ષે ઉત્યાં. દરિયો ધૂધવતો હતો.

થોડે દૂર રેતીમાં એક નાનો બાળક ધર બનાવતો હતો. ધણી મહેનત પછી ઠીક ઠીક સમય વીત્યા બાદ એણે રેતીમાં, બીની રેતીમાં ધર બનાવ્યું. એના બંને હાથ રેતીથી ખરડાઈ અમેલા હતાં, કોષ્ટ ધબનેર જેમ પોતાની ઇમારત જોઈને પુશ થાય એ રીતે બાળક પોતે રેતીમાં બનાવેલા, મહા-મહેનતે બનાવેલા યતો હતો.

...અને દરિયાનું એક મોજાં એના તરફ ધસી આવ્યું...એ જહાવરો બની ને પોતે સજોલા ધરને ધરત યદ્ય જોઈ રહ્યો...એ પણ કદાચ દરિયાના આ મોજા સાથે ધસડાઈ જત, પણ એ પહેલાં વાજળાની ત્વરાએ એક યુવતીએ એને ખેંચી લીધો...એ એના માતા હતી...કલ્પનાએ દરથી આ દશ્ય જોયું...હરીશે આ દશ્ય જોયું... કલ્પના એ બાળકને બચાવવા માટે ઉભી થાય એ પહેલાં આંખના પલકારા માં આ બનાવ બની ગયો.

વેલી યુવતી, આ બંને જાણીથી થોડેક જ દૂર બેઠી હતી; અને આ બંને સામે આનંદપ નખને જોતી

પોતાનાં સલભ્યતીત જીવન પર દ્રષ્ટિપાંત કરી રહી હતી...એ વિષવા હતી. બાળકનું ધર ધરાશાથી યદ્ય અયું. યુવતીએ બાળકને મોતના યુષ્માથી ઉગારી લીધો હતો.

દરિયો પૂર્વવત ધૂધવી રહ્યો હતો.

★

થોડાક મહિના પછી. દરિયો ધૂધવતો હતો. એ જ યુગલ-હરીશ અને કલ્પના રેતીમાં બેઠું હતું. બંને પરસ્પર ખભા આડકડાંને આડોઆડ જોઈતાં હતાં અને ક્ષિતિજમાં વાદળામાં સંતાકકડી રમતી અને અનેક રંગી પ્રકાશ પાથરતી સંધ્યાની રમત જોઈ રહ્યાં હતાં.

અચાનક કલ્પનાએ કહ્યું: "હરીશ, આજે મારે તને એક વાત કહેવાની છે."

"કહેને, શું છે?"

કલ્પના પૂછના અશુદ્ધ વડે રેતીમાં ચીતરામણ કરવાનો પ્રયત્ન કરી રહી હતી. એ કશું બોલી નહીં...એના ગુલામી ગાલ વધુ ગુલામી બની ગયા, એની કાનની બુટ પર સુરખી ધસી આવી.

હરીશે કલ્પનાની સામે જોયું અને એના બંને ખભા પકડી એને હચમચાવી નાખી: "જોલને જોલતી કેમ નથી? તારે થી વાત કહેવાની છે?"

"હરીશ...હું થોડા વખતમાં માતા..."

"શું કહે છે?"

પછી બંને ઘેર જવા ઉઠ્યાં ત્યારે હરીશે કલ્પનાનો હાથ પકડ્યો અને કહ્યું: "હવે આજે આપણે ટેકસી કરીને ઘેર જઈશું."

"ના, ના. કાંઈ જરૂર નથી, એટલું તો મારાથી ચલાશે."

✱

એક વર્ષ પછી.

દરિયો રાખેતા મુજબ ધૂધવી રહ્યો હતો.

એક યુવાન રેતીમાં બેઠો હતો, ધણી દિવસોથી એણે હનમત ન કરી હોય એમ એના માથાના વાજ વધી ગયા હતાં, એનાં કાઠી-મૂઠ પશુ ધણી વધી ગયાં હતાં...એ કોષ્ટ પામલ જેવો લાગતો હતો અને રેતીમાં બેઠો બેઠો એ ક્ષિતિજ સામે તારી રહ્યો હતો.

એટલી વારમાં એક યુવતી ત્યાં ધસી આવી, એના કપડાં કાઠી ગયાં હતાં, એ પશુ પામલ જેવી લાગતી હતી; એ દરિયા તરફ ધસી, "મારો બાળક જોયો? મારો બાળક લાવો..." એવું એ લવતી હતી.

વેલા યુવાને દરિયાનાં મોજામાં ધસી

જતી આ યુવતીને જોઈને એ પશુ આવીને જોયું છું: એની રાહ જોતો." દરિયામાં ધસ્યો અને મહામહેનતે થોડી વાર સુધી બંને યુગાં રહ્યાં. યુવતીને બચાવીને મહાર કાઠી ત્યારે પછી યુવાને કહ્યું: "મારી એક વાત એ જોશોય બની અંધ હતી.

યુવાને યુવતીને જોઈ અને એને કાંઈ બાદ આજ્ય...જૂતકાળની રમતિ એના રમતિપટ પર તાજ થઈ આવી. યુવતી બાનમાં આવતાં, યુવકે એને પૂછ્યું કે "તમારા બાળકને શું થયું હતું?"

એણે કહ્યું: "અકસ્માતમાં એ મરણ પામ્યો..."

"તો પછી તમે દરિયામાં શા માટે ધસી જતાં હતાં?"

"મારો બાળક શોધવા માટે."

"તમે મને જાણવો છો...!"

"કાંઈક બાદ આવે છે..."

"હું અને મારી પત્ની આ રેતીની ગોદમાં કલાકો સુધી બેસતાં અને અમારા બાવિ જીવનનાં સ્વપ્નાં જૂથતાં હતાં."

"તમે એ જ યુવાન છો...ના, ના ના, કહેશો કે તમે એ જ યુવાન છો...તમારી પત્ની..."

"એ મરી અંધ..."

"શું કહો છો?"

"હા, પ્રસૂતિમાં બાળકને જન્મ આપીને એ મરણ પામી...હું અહીં

"તમે શું કહેવા માંગો છો?"

"મારા બાળકને તમારા જેવી એક પ્રેમાળ માતાની જરૂર છે, તમારે તમારો બાળક પાછો જોઈએ છે... બંનેને જ જોઈએ છે તે મળી જશે..."

યુવતીની આંખો આંસુથી ઉભરાઈ ઉઠી...એમાં વિપાદને સર્વથા અબાવ હતો.

દરિયો ધૂધવતો હતો, અને એ ધૂધવાટનાં રિથતપ્રવૃત્તાની મસ્તીનાં દર્શન થતાં હતાં.

(સંપૂર્ણ)

ધરમાં કેમ બનાવી ટંકાડવા લાયક સુકાળ્ય. "મનને મોઢા" સ્વ. કીશોર-લાલ મચરવાળા કૃત. સુંદર જાડા કામળ પર બે રંગમાં છપાયું છે. ભાવ ફક્ત રૂ. ૧-૦ પોસ્ટેજ ૩ પૈની.

'Indian Opinion'
P. Bag, Durban, Natal.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

ભુકકીપર, મુસાઈરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હાંદુસ્તાન અગર ડુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જર્મન માટે મુસાઈરી કરવા ઘેર કોઈ અગારી મારફતે યુરોપ દેશો, જાંઘા, આઝ, ચોરી, કુલ્લક, અકસ્માત, હેલ્થગ્રાસ, વિગેરેના વીમા અથે ઉતારાવી આપીએ છીએ.

ઈન્સ્ટ્રેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, દિસાળના ચોપડા લંબાવવા રેવન્યુ કલ્ચીયરન્સ સર્વિસીકે કે વેપારના લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ ઇમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કોઈ પણ ફી લીધા વિના અથે મફત સલાહ આપીએ છીએ. નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન એન્ડ ઓરફ્ફીયા અને થોઈંગ્થાથ ઈન્ટરન્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધ.

Office: 9 Barkly Arcade, 38 Market Street, Phone: 339033, Johannesburg.

Residence: 52 Patidar Mansion, 13 Kort Street, Phone: 330816, Johannesburg.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોઈડેશન, ડેસીંગ ડ્રેસ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, ભુક કેસ, ટેબલ, તકન કીકુથત બાવે ખરીદી શકશો. બંને પધારી લાભ લેવા ચુકરો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન હરેસર—

જે હમારી ફેબ્રેજ નીચે લખવાર થાય છે. તેને રોડક હમેશાં તઈ-વાર રહે છે. માત્ર રોડકા બાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગલો અને વેપાર આજલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG. PHONE 33-4691. BOX 2626.

Printed And Published by Mrs Sushila Gandhi, International Printing Press, (Phoenix) Address: INDIAN OPINION, Private Bag, Durban, Natal